

**KAM SHAM" AI: WA: A, HTA:NI:
HTA:NA' SHIM: LAM:**

(Eternal Security of the Believer)

by Douglas Hammett

Kachin translation by Dr Kha Lum

Translated in Kachin - 2010

Copyright 2002
Revised 2008

This book is copyrighted only to protect the author's right to his own work.
Any part of this work may be quoted without the author's permission.

All he asks is that proper credit be given
and it be taken in context.

Malawm'' Ni: (Table of Contents)

Ga Hpaw,

Hta:ni: Hta:na' Shim: Lam: Ahkyak Ai:

Kawa A, Bungli

Kasha A, Bungli

Chyoipra' Ai: We:nyi: A, Bungli

Hta:ni: Hta:na' Shim: Lam: Hpe' Ningdang Kau'' Na: Jahpai Ga Ni:

Ga Hpaw, *(Introduction)*

Kam sham ai wa a htani htana shim lam hte seng ai sharin shaga lam gaw grai ahkyak ai masa rai nga ai. Dai sharin shaga lam masa gaw galai hting rat n mai ai, manu dara shayawm n mai ai. Dai gaw anhte kaw shawn nna sharin ya ai kabu gara shiga hte mahkri shawn nga ai majaw dai hpe ningdang kau jang Karai Kasang a mungga hpe ningdang kau ai hte maren rai nga ai. Htani htana shim lam hpe ningdang kau jang Karai Kasang a chyeju hte anhte hkye hkrang la hkrum ai lam Chyum Laika hpe la kau ai tai nga ai.

Ngai gaw Hkristan dinghku hta shangai wa ai wa re ai majaw nye a kam sham ai lam de du wa ai n rai. Ngai hkye hkrang la ai lam lu la ai shaloi, nye a kam sham ai lam yawng hpe Karai Kasang a Mungga kaw na hkrang shapraw la na ngai daw dan nga ai. Shawng daw na nye a kam sham ai lam ni kaw na n rai. Lam shagu hpe shingdu de na Karai Kasang a mungga hte madi shadaw mayu nngai. Ngai kam sham ai hpe ung ang ai myit n lawm ai sha ngai chye mayu nngai, "Zawnawng Zawwa Up ai Madu Yehowa ning nga tsun ai," ngu nna tsun n dau mayu nngai.

Ya ngai nang hpe Karai Kasang a Mungga kaw na garan kachyan na lam ni gaw, Karai Kasang a Mungga hpe sawk hti hka ja ai kaw na shaprat shalat dat ai lam ni rai nga ai. Ndai doctrine sharin achyin ga gaw jawng laika sharin gawk kaw na pru wa ai n rai. Sunday school Laban jawng sharin gawk kaw na pru wa ai mung n rai. Karai Kasang a Mungga hpe ngai hpaw yu nna ndai ga baw hte seng nna Karai Kasang tsun da ai lam hpe sawk hti hka ja ai kaw na pru wa ai mahtang rai nga ai.

Kam sham ai wa a Htani htana shim lam sharin shaga ga gaw, nang hkye hkrang la ai lam lu la sai hpang, galoi mung hkye hkrang la hkrum sai ngu ai hpe kam sham nga ai. Masha langai mi

wenyi hta shangai nna Karai Kasang a dinghku masha jahpan hta shang jang, shi hpe sali wunli dagraw ai masha jahpan kaw na bai shapraw kau lu ai n rai. Marai langai ngai ndai lam hta shaje kaga lam hpe kam sham yang, dai wa gaw Karai Kasang a chyeju hte hkye hkrang la hkrum ai hpe kam sham sana n rai; shi galaw ai magam bungli a majaw hkye hkrang la hkrum ai hpe kam sham nga ai. Karai Kasang a Mungga hta, "*Kaning rai nme law, makam masham a marang e, chyeju hte sha nanhte hkye hkrang la ai hkrum manit dai; dai gaw nanhte kaw na n rai, Karai Kasang a kumhpaw kumhpa sha rai nga ai. Kadai mung gum rawng shara n nga u ga, magam bungli kaw na mung, rai nga ai n rai,*" nga nna ka da nga ai. (Ehp. 2:8-9)

Lawu de tang madun da ai mabyin maumwi hpe myit yu u: Masha lahkawng hpe hpaga bungli zuphpawng sa lung na matu Amerika mung sinna kaang kaw nna New York mare de shangun dat ai. Shan a mying gaw Pentecostal Pete hte Baptist Bill rai ma ai. Shan gaw shan hpe zuphpawng lung shangun ai mare na nbungli pa de du wa ma ai. Zuphpawng ngut jang shan a manam jarawp gawk de wa mayu yang wa, shing n rai jang mare kata de sa yup yang yup, shan a myit sha re. New York mare zawn re ai galoi n du yu ai majaw, dai mare kaba kaning sawn ai kun? ngu nna sa yu hkawm na shan myit daw dan ma ai. Lam makau e tsa seng langai mi hpe mu hkrup ma ai. Pentecostal Pete gaw dung punghkum ntsa lung dung nna beer / byi:ya: / htet ai. Dai hte maren Baptist Bill mung beer / byi:ya: / htet sai. Shan lu chyau lu nna nang wa sai

Petecostal Pete gaw shi hpa galaw nga ai hpe dum nna, "Ngai gaw nye a hkye hkrang la ai lam hpe shamat kau sai. Karai Kasang a kasha n rai mat ni ai. Nbung de n dau nna ngai mat mat ai lam shabra dat na. Dai na gaw ya na hku matut lu nna, hpawt de she hkye hkrang la ai lam hpe bai la na," ngu nna marawn dat ai.

Baptist Bill gaw beer / byi:ya: / gawm masum lu kau ngut ai hpang, shi hpa galaw nga ai lam hpe dum chye wa ai. Baptist Bill mung, "Ngai gaw Karai Kasang a kasha re ai majaw bai n matut lu

gwi sai. Karai Kasang hte kanawn mazum lam n tat sum kau tim Karai Kasang hte nye a lapran e manghkang shang sai. Matut nna yubak galaw yang nye a prat hta grau daru sharin ai hpe hpyi sha nga ai she tai na re," nga nna marawn ai.

Ndai gan gawat ai maumwi gaw tsun mayu ai lam hpe asan sha madun dan nga ai. Masha langai mi yubak matut galaw nna shi a hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau lu ai ngu nna kam sham yang, dai wa hpe Karai Kasang hpang de bai nhtang shaga nna lam shading ya lu na lam n nga ai. Dai wa hte n htan shai wa hku nna, Karai Kasang a kasha langai mi gaw, Karai Kasang hte daw hkat ai lam hpe n shamat kau lu ai rai tim, yubak langai mi a majaw hku hkau lam ni hten mat na hpe dum chye nga ai. Shi gaw Sumsing lamyu na shi a kawa hpe shut nga ai. Karai Kasang hte matut mahkai ai lam hpe kyem mazing ra ai lam shi dum chye nga ai. Shi a shut hpyit yubak mara gaw Karai Kasang hpe yawn shangun nna, karai Kasang a matu sakse kaja bai tai lu hkra, shi a asak hkrung lam hta lama ma hpe bai galaw shajaw ra nga ai, tinang a hkye hkrang la ai lam hpe shamat kau ai lam kam sham ai wa gaw, shi hkye hkrang la hkrum sai kun? Shing n rai mat nga ai kun? ngu ai hpe hkrak n chye lu ai majaw Yesu Hkristu a matu hpring tsup ai sakse galoi mung bai n tai lu nga ai.

"Dai ra nna, shakyet tawn ai hte maren, shaga la ai hkrum ai ni ngu ai, Karai Kasang hpe tsaw ra ai ni a matu mara, yawng mayawng mai kaja hkra jawm byin wa sai, anhte chye ga ai, kaning rai nme law, shi a kasha gaw kahpu kanau lanlak hta e alat ningshawng tai u ga, shawng nnan chye tawn da ai ni hpe, shi a kasha a gawng shing-yan hte bung na matu, shi shanhte hpe shawng nna san tawn da mu ai. Shawng nna san tawn da sai ni hpe mung shi shaga la mu ai; shaga la manu ai ni hpe mung, shi ding hpring

*shangun mu ai; ding hpring shangun manu ai ni hpe
mung hpung shingkang lu shangun mu ai," nga ai.
(Roma 8:28-30)*

Ngai hku nna gaw kadai hpe mung n kam: shut ai. Raitim, teng man ai hpe n tsun nna Karai Kasang hpe mung n kam: shut ai. Ngai tsun ra ai lam hpe kadai mung n chye na shut na matu asan sha ka: dan" mayu nngai. Masha langai mi hpe Karai Kasang hkye hkrang la jang, dai wa gaw Hkristu hta e prat dingsa htani htana shim: nga ai. Karai Kasang a Mungga tengman ai lam gaw, ndai hte seng nna dan dan leng leng hte asan brang lang a tsun nga ai.

DAW 1

Hta:ni: Hta:na' Shim: Lam: Ahkyak Ai:

(The Importance of Eternal Security)

Htani htana shim lam hte seng ai sharin shaga lam gaw hpa majaw dai daram ahkyak a ta? Ginjang n kau mi hpe tang madun na.

Karai Kasang A, Chye''ju'' Hpe' Shagrau: Ya: Ai:

(Magnifies the Grace of God)

Htani htana shim ai lam gaw Karai Kasang a chyeju hpe htawng madun nna shagrau ya ai majaw ahkyak nga ai. Grace ngu ai Inglik ga hpe God's Riches At Christ's Expense (Hkristu hta Karai Kasang a Sutgan) ngu matsing la mai ai Karai Kasang a chyeju gaw anhte galaw chyang la n mai ai sha anhte hpe manu jahpu n hpyi ai hku jaw ai kumhpa rai nga ai.

Maga mi hku tsun ga nga yang, nye a hkye hkrang la ai lam gaw, wudang ntsa e Madu Yesu galaw ai lam a majaw manu jahpu n hkrat ra ai sha jaw ya nna lu la ai rai nga ai. Karai Kasang a kasha ngai tai ai gaw, ngai hkalup hpung masha rai nna n re, ngai kaja ai majaw mung n re, ngai nawku jawng man man sa nna mung n re, ngai hkalup hkam ai majaw mung n re, Alu ban ai hta alu bang ai majaw mung n re. Pungkum kawng na wudang ntsa e Madu Yesu Hkristu galaw lai wa sai magam a majaw Karai Kasang a kasha ngai tai lu nngai.

Pungkum kawng na wudang ntsa e Karai Kasang galaw ai magam bungli gaw hkye hkrang la ai lam adaw atang chyen mi sha n rai. Shi gaw bungli hpe n shangut ai sha tawn kau da ai n rai. Wudang ntsa e shi si hkam ai shaloi shi a chyeju hpe htawng madun dan nga ai. Shi gaw lai wa sai ten na nye a yubak mara ni hpe sha n rai, ya ten na hte du na ra ai ten na nye a yubak mara yawng hpe raw dat kau ya sai. Dai majaw, Karai Kasang a chyeju gaw, Htani htana shim ai lam hte seng ai sharin shaga masa hpe shagrau shaa htawng madun dan nga ai.

Masha langai mi dai ni hkye hkrang la hkrum nna, hpawt ni bai tat sum kau ai ngu nna anhte kam yang, wudang ntsa e Hkristu gaw Bungli n shakre ai ngu ngai kam ra na re. Nye a hkye hkrang la ai lam a matu Yesu Hkristu n shakre da ai majaw, dai ngai lama ma naw galaw jat nna jahkum shatsup ya ai ngu nna ngai kam yang, shi a chyeju hpe n shagrau ai sha ngai galaw ai mai kaja ai amu hpe shagrau la ai tai na rai nga ai.

**Karai Kasang A, Tsaw''ra, Myit Hpe' Hkrang Shapraw'
Ai: Lam:**

(Manifests the Love of God)

Htani htana shim ai lam sharin shaga masa gaw Karai Kasang a tsawra myit hpe mung hkrang shapraw nna madun dan nga ai. Tsawra ai myit hpe jaw ya ai hta madun dan nga ai.

Htani htana shim ai lam sharin shaga masa hta, masha langai mi nnan bai shangai jang Karai Kasang a kasha prat dingsa tai ai lam tsun da ai. Ngai kasha mali lu nngai. Shanhte hpe ngai tsawra ai rai tim, shanhte n hkum tsup ai hpe ngai chye nngai. Nye a ma ni gaw shanhte n mai galaw ai lam ni hpe galaw chye ma ai. Kalang lang sha'' ku ntsa e lama ma hpe jahkaw ma ai, kalang lang arai ni

hpe jahten ma ai, angawk angak rai n kaja ai ga shaga ma ai. Shanhte shut ai majaw n rai tim, kalang lang machyi hkrum ma ai, grau n hkrak ai ten hta byin hkrum chye ma ai. Raitim, nye a kasha ni hpe galoi mung kasha kaw na n kabai kau nngai. Sali wunli hkinghtawng kaw na dan kau na ngu mung galoi n myit nngai. Shanhte hpa mi galaw shut tim, shai wa ai lam nye a kasha ni sha rai nga ma ai.

Tinang a kasha ni hpe nau myit htum nna, kasha kaw na sumri sum dan di kau ai kanu kawa ni hpe ngai chye nngai. Nkau mi gaw, sali wunli ga ndat hta pyi shinggan nna ka kau chye ma ai. Shanhte gaw, "Nye nta de galoi mung bai hkum wa sa," nga nna tsun kau chye ma ai. Ngai gaw galoi mung dai hku n myit ai.

Karai Kasang a tsawra myit gaw dai zawn rai nga ai. Ngai hpe shi a dinghku de jashawn la ai shaloi prat dingsa shi a dinghku masha tai shangun na ga sadi hte hpawn woi la sai re. Karai Kasang a tsawra myit gaw shadawn shadang n nga ai. "Ndai masat jarit lai jang, nang gaw nye a dinghku masha n rai sai," nga nna shi n tsun ai. Karai Kasang a tsawra myit gaw Htani htana shim ai masa hta hkrang shapraw dan nga ai. Ngai hkye hkrang la hkrum ai hpanng kalang lang yubak mara shut hpyit ai teng tim, nye a Karai Kasang gaw, ngai hkye hkrang la garai n hkrum ai ten hta ngai hpe tsawra ai hte maren ya mung naw tsawra nga ai. Dai gaw Karai Kasang hta rawng ai **KARAI TSAW MYIT** rai nga ai.

Hkristu Si: Hkam Ai: Hpe' Shadawn'' Dan'' Ai:

(Measures the Death of Christ)

Htani htana shim lam sharin masa gaw Hkristu si hkam ai hpe shadawn dan nga ai. AD. 30 ning hkan Yesu Hkristu si hkam ai gaw garai n shangai ai Doug Hammett a matu mung lawm sai. Ngai gaw Yesu Hkristu shangai ai hpang shaning 1900 jan, 1953 ning hta she shangai wa ai re, Yesu si hkam ai ten hta ngai pyi garai n shangai madawm ai re. 1971 ning hta nye a myit masin kraw lawang de Karai Kasang shang wa ai shaloi 1953 ning kaw na 1971 du hkra ngai shut kau ai yubak mara yawng hpe shi a asai npu e tawn da sai. Hkristu si hkam ai shaloi du na ra ai aten ladaw yubak mara ni yawng a matu si hkam sai re.

Ngai hkye hkrang la hkrum ai hpang, Karai Kasang a chyeju hte Shi a tsawra myit hpe dumhprut kau na yubak mara langai ngai tawt lai na lam mai byin ai nga nna kam ai masha nkau mi nga ma ai. Shanhte gaw Karai Kasang hte nau tsan gang mat nna, Karai Kasang a tsawra myit hte Yesu Hkristu a si hkam ai jarit madin hpe shingkawt lai mat na lam naw byin ai ngu nna kam ma ai. Dai yubak mara gaw ngai hpe hkaraw nhkap de kanawng jahkrat dat nna, nye a hkye hkrang la ai lam sum mat na rai nga ai.

Raitim, nye a Karai Kasang gaw yawng mayawng hta grau kaba nga ai. Shi gaw ngai hpe hkye hkrang la sai hta n-ga, hkye hkrang la ai lam hta kyem mazing da nga ai. Ngai hkye hkrang la garai n hkrum ai ten na nye a yubak mara ni gaw, Hkristu si hkam ai lam hte matut mahkai nga ai. 1971 ning kaw na ya ten du hkra ngai shut hpyit tawt lai yubak mara ni yawng mung Hkristu si hkam ai lam hte tau hkrau nna matut mahkai nga ai. Hkristu gaw ngai shangai ai shani kaw na ya ten du hkra ngai shut ai yubak mara a matu manu jahpu wa kau ya sai. Rai yang, htaning hkan nye a hkye hkrang la ai lam hpe n shamat kau na ngu nna gara hkru hkrak chye lu na rai ta? Lai wa sai shaning 2000 jan hta Yesu Hkristu si hkam ai lam gaw 1953 ning ngai shangai ai ten kaw na ya ten du hkra

ngai shut ai yubak mara ni a matu sha n rai, nye a aprat htum ai du hkra na yubak mara yawng a matu mung lawm sai.

Anhte gaw anhte a aten jahpan hkrang hku sha mu mada man mat nna, Karai Kasang mu ai hku n rai, tinang a ningmu maga hku sha ahkying aten hpe mu chye ga ai. Wudang ntsa e Hkristu si hkam a shaloi Doug Hammett a shawng na, ya na, hpang na yubak yawng a matu lawm sai majaw, du na ra ai ten a lam hte seng nga ai. Shi hku nna laklai shai ai lam hpa n mu nga ai.

Htani htana shim lam gaw Hkristu si hkam ai hpe shadawn dan nga ai. Lani mi hkye hkrang la hkrum nna hpang shani bai tat sum kau na ngu tsun ai wa gaw, Hkristu si hkam ai lam n hkum tsup ai ngu tsun ai rai nga ai. Dai wa gaw yubak mara hpe raw dat kau na matu Hkristu a atsam hte n ram ai nga nna tsun nga ai. Shi hpe galaw shangun dat ai bungli n shangut shakre da ai ngu tsun nga ai. Nye a Chyum Laika hta gaw yubak mara YAWNG hpe shi raw dat kau sai lam tsun da nga ai. Htani htana shim ai lam gaw, ngai galaw shut ai yubak mara yawng hte ngai matut galaw shut na yubak mara ni yawng hpe raw dat kau ya ai lam ama' hkam: ya nga ai. Htani htana shim lam gaw nye a matu shi si hkam sai lam hpe madun ya nga ai. Dai gaw nye a yubak mara ni hta Shi a tsawra myit gau kaba ai lam madun dan nga ai.

Kam Sham'' Ai: Wa: Hpe' Myit Sharawt Ya: Ai:

(Motivates the Believer)

Htani htana shim lam gaw kam sham ai wa a asak hkrung lam hpe myit sharawt ya ai n pawt gindai rai nga ai. Nye a asak hkrung lam hta ngai hpe Karai Kasang kabai kau na, sali winli dawm kau na, Shi a dinghku masha jahpan kaw na shapraw kau nna ngai hpe shingdu dat kau na yubak mara lama ma tawt lai wa lu ai hpe ngai kam yang, moi jau jau kaw na Hkristan makam masham hpe kabai kau sana sha re. Ngai mala la nau myit daw nna tawn kau na re. Karai Kasang hpe ngai shingdu dat kau da nna man ang ai de hkawm sa mat sana re.

Raitim, ya ngai gaw Karai Kasang a kasha shagu a asak hkrung lam hpe galai shai kau ya na Mungga hkai dan na matu nga nga nngai. Nye hkye hkrang la hkrum ai shaloi, Karai Kasang a dinghku masha jahpan hta bang la hkrum sai. Karai Kasang a dinghku masha jahpan kaw na ngai hpe shapraw kau lu na daram re ai yubak mara hpe ngai n shut hpyit lu ai, galoi mung n mai tawt lai ai. Shut hpyit na lam mung n nga ai. Nye a prat hta yubak mara e magra tawn ai hkrum wa yang pyi: "Ngai Karai Kasang a kasha Hammette naw rai nga nngai," ngu nna tsun lu ai. Ngai hpe Karai Kasang n kabai kau na lam ngai chye ai.

Htani htana shim lam gaw kam sham ai wa a asak hkrung lam hpe myit sharawt ya nga ai. Anhte gaw si ai kaw na asak hkrung ai de kawt lai wa yang, Karai Kasang a kasha ni anhte rai nga ga ai hpe chye ga ai. Anhte gaw Karai Kasang madu ai ni re ai lam chye nna, anhte Shi a kasha ni rai nga ga ai majaw, Shi hpe kabu shangun ai lam galaw mayu ga ai. Ya ngai gaw sumsing lamu na nye Wa" a lam tsun nga nngai. Ngai hpe Shi tsawra ai majaw ngai hpe Shi a dinghku kaw na shinggan maga de galoi mung gawt shapraw kau na n rai.

Shing rai, n den ja ai hte ngai tsun jang, htani htana shim lam hpe n kam ai ni gaw ngai hpe yubak shut hpyit lam shalat shapraw nga ai ngu nna mara shagun ma ai. Rai tim, masha langai ngai hpe nang teng sha tsawra nna, dai wa mung nang hpe tsawra kam hpa ai hte lanu lahku ai lam chye yang, na a myit masin kata hta shi myit mada ai madang shatup lu hkra asak hkrung mayu ai myit rawng wa na re. Nye a dinghku masha ni hpe ngai n masu sha mayu nngai. Sumsing lamu na nye Wa" hpe mung gaja wa nan n masu sha mayu nngai. Dai majaw Shi kabu sharawng na hku ngai asak hkrung na re.

Htani htana shim lam hte seng nna Chyum Laika hta hti yu ai shaloi, Ningpawt Ninghpang laika kaw nna Shingran Laika du hkra ndai ga baw hte seng ai Chyum daw law law hpe mu hkrum na ga ai. Ndai laika buk kaji hta, Htani htana shim lam hte seng nna ningmu mali hpe jawm sharin la na rai nga ai.

Shawng nnan htani htana shim lam hte seng nna Kawa Karai Kasang a magam bungli hpe sawk hti na ga ai. Kawa Karai Kasang gaw anhte a htani htana shim lam hte seng nna hpa galaw sata?

Lahkawng ngu na hta, Htani htana shim lam hte seng nna Kasha Karai Kasang galaw ai magam hpa jawm myit sumru na ga ai. Anhte a Htani htana shim lam hte seng nna Yesu Hkristu hpa galaw wa sata?

Masum ngu na hta, Htani htana shim lam a matu Chyoipra ai Wenyi galaw ai amu hpe anhte sharin la na ga ai. Nang htani htana shim nga lu hkra Chyoi pra Wenyi hpa galaw sata?

H pang jahtum hku nna Htani htana shim lam hpe ninghkap ai masha tsun ai ga yan kru hpe anhte jawm myit sumru na ga ai.

DAW 2

KAWAA, BUNGLI

(The Work of the Fahter)

Htani htana shim lam hte Kawa Karai Kasang hpa seng a ta? Anhte kalang mi hkye hkrang la hkrum jang prat dingsa Karai Kasang a kasha ni tai na lam ama, hkam ya ai lam masum hpe Kawa Karai Kasang galaw sai. Kalang mi hkye hkrang la hkrum jang prat dingsa e Karai Kasang a kasha ni anhte tai lu ai hpe anhte hkrak kam mai nga ai.

"Dai rai nna shakyet tawn da ai hte maren shaga la ai hkrum ai ni ngu ai, Karai Kasang hpe tsawra ai ni a matu mara, yawng mayawng mai kaja hkra jawm byin wa sai, anhte chye ga ai. Kaning rai nme law, Shi a kasha gaw kahpu kanau lanlak hta e alat ningshawng tai u ga, shawng nna chye tawn da ai ni hpe, Shi a kasha a gawng shing-yan hte bung na matu Shi anhte hpe shawng nna san tawn da mu ai. Shawng nna san tawn da sai ni hpe mung Shi shaga la mu ai, shaga la manu ai ni hpe mung, Shi dinghpring shangun mu ai, dinghpring shangun manu ai ni hpe mung, hpung shingkang lu shangun mu ai," (Ehp. 8:28-30)

Hkristu Hte, Bung" Na: Hku: Tau: Lajang Da" Sai:

(Predestined To Be Like Christ)

Karai Kasang a masing hta shawng nnan kaw na shang lawm ai lam gaw anhte hpe tau lajang da ya ai lam rai nga ai. Dai ga hpe masha law law n jai lang gwi ma ai, raitim nye a Chyum Laika hta ka da nga ai majaw dai hpe anhte chye na ra ai. Tau lajang ai lam

hpe masha law law na hkrit ai gaw, tau lajang ai lam (predestination) hte seng ai Chyum Laika tsun ai ga ni hpe atsawm aten la nna sawk hti hka ja ai lam nnga ai majaw rai nga ai. Shanhte gaw tau lajang ai lam hte seng nna shinggyim masha ni myit mang ai lam n re ai sha, Karai Kasang tsun mayu ai lam hpe sawk tam shapraw la ra ma ai.

"Predestinate" ngu ai ga gaw sawk tam ai ning:ren lang nna lamu ga man masat na matu pru sa wa ai masha hpe tsun mayu nga ai. Ndai ga hpe Karai Kasang langa yang, "Nanhte a matu asak hkrung lam lamu ga jarit yawng hpe ngai tau hkrau shadawn masa da ya sai," ngu ai lachyum pru ai.

"Predestination" (tau lajang da ai lam) hte (the election of God in the initial salvation experience) hkye hkrang la ai lam hta Karai Kasang shawng lata la ai hpe chye na gayau mat nna shut ai sharin shaga masa hpe gyin shapraw dat chye ma ai. Predestination ngu ai tau lajang da ai lam gaw hkye hkrang la ai lam a daw chyen n rai. Karai Kasang a hkrang bung sumla hte maren shalat na matu laksanakan masha langai mi hku nna nang hpe lata masat nna nang hkye hkrang la hkrum ai hpe nang hta hpang jahtum e Karai Kasang amu galaw na lajang da ai hte sha seng nga ai.

Karai Kasang e tau lajang da ya sai masha ni gaw moi chyí nna hpri nhpra ten kaw nna Karai Kasang chye tawn da chyalu masha ni rai nga ai. Ndai dinghta mungkan ga garai n lat ai moi shawng shawng ten kaw nna nan, Karai Kasang gaw hkye hkrang la ai lam kabu gara shiga hpe htawn tsun yang Yesu Hkristu hpe kadai wa hkup la na ngu ai hpe tau hkrau chye tawn da chyalu rai nga ai. Ndai hku tau hkrau chye da ai machye machyang ntsa e mahta, nna" Karai Kasang gaw, Yesu Hkristu hpe tinang hkum ting dek hkye la Madu hku hkup la ai anum ala, masha shagu a shawng lam hpe tau lajang da ya ai rai nga ai. Shanhte hpe Karai Kasang a hkrang bung sumla hte maren nnan bai hpajang lu hkra shanhte hpe tau masat da sai rai nga ai.

Ndai lam gaw Htani htana shim lam hte hpa seng a ta? Grai seng ai. Yesu Hkristu hpe tinang a hkye la Madu ngu hkup la na

hpe Karai Kasang tau chye da ai masha ni gaw Kasang Kasang nan tau lajang da sai ni rai ma ai. Shi hta masing nga ai. Shanhte a asak hkrung lam ni a matu Shi masing masa lajang da ya ai. Dai masing masa hte lamang gaw ndai rai hku shanhte a asak hkrung lam hpe jahkum shatsup ngut ai shaloi shanhte hpe Yesu Hkristu a gawng shing-yan hte maren Karai Kasang kaw ap ya na rai nga ai.

Hkye hkrang la hkrum ai masha shagu gaw hpang jahtum e, Yesu Hkristu hte bung na lam Karai Kasang ama" hkam: da nga ai. Anhte a asak hkrung lam hpe ndai yaw shada lam a matu alak mi lata san da ai lam Chyalai Atsam rawng ai Karai Kasang kaw na ama' hkam: anhte lu la ga ai. Shi a masing masa hte Shi a yaw shada ai lam ni gaw kaman lila byin mat na n rai. Dai lam ni gaw anhte gumlang ai majaw chyahkring chyahkra shingnawm de du mat nna lanyan yang lanyan na rai tim Karai Kasang gaw anhte hpe Madu Yesu Hkristu a gawng shing-yan ningja hte lanang hkup lu hkra bai hkan galaw shading na sha re.

Masha gaw tinang ra ai lata la na matu masing jahkrat lu yang lu na, raitim Karai Kasang n shabyin yang masha a masing masa ni tatut byin wa lu na n rai. Na a asak hkrung lam a matu Karai Kasang lajang da ai masing lama ma nga yang, dai lam teng sha dik tup wa na hpe nang kam shut shara n nga ai. Na a asak hkrung lam hte nye a asak hkrung lam a yaw shada ai lam gaw Karai Kasang hpe shagrau shaa nna Shi a hpung shingkang hpe shadan shadawng shangun ya na matu rai nga ai. Dai majaw anhte gaw Yesu Hkristu a gawng shing-yan hte shabung shapre na matu tau lajang da hkrum ai ni rai nga ga ai.

Htani htana shim lam gaw Karai Kasang a Mungga hte maren ama' hkam: jaw lu ai sharin shaga masa rai nga a ni? Tsep kawp teng ai. N teng ai ngu tsun yang, Karai Kasang gaw masha nkau mi hpe Yesu Hkristu a gawng shing-yan hte bung pre hkra n galaw ai sha htani htana samsing mungdan hta ningngai nga lu na matu tau lajang da ai, ngu tsun ai hte bung na ra ai.

"Anhte a Madu Yesu Hkristu a kawa rai nga

ai Karai Kasang gaw, A nga u ga law, Shi gaw sumsing lamu lahta tang hta e, Wenyi hte seng ai shaman ya ai lam amy myu hte Hkristu hta e anhte hpe shaman ya mi ai. Anhte gaw tsawra ai myit hte, shi a man e Chyoipra ai ni hte mara n rawng ai ni tai wa u ga, ginding aga garai n lat nna, Shi anhte hpe lata la mani ai." (Ehp. 1:3-4)

Anhte gaw Hkristu a lanang hkap lu hkra hkrang shapraw hkrum na matu tau lajang da hkrum saga ai. Shi gaw anhte hpe chyoi pra shangun nna mara shagun na lam n rawng hkra galaw hpajang na matu lata san da sai. Karai Kasang a masing gaw nang hte ngai hpe Yesu Hkristu hte bung hkra shabyin na matu rai nga ai. Lani mi na ninghtoi hta, yubak mara a maza mala yawng jen kau nna wan hte ju jasan kau sai ja jet zawn Yesu Hkristu a matu shi nan zawn htoi tu ala na rai nga ga ai. Dai gaw na a aprat hte nye a aprat a matu Karai Kasang a yaw shada ai pandung rai nga ai.

Tsaw"ra, Ai: Wa: Hta, Hkap La" Ai: Lam:

(Accepted In the Beloved)

"Tsawra htum ai kasha a marang e, anhte hpe jaw da mi ai hpung shingkang rawng ai chyeju a lam hpe shakawn kungdawn u ga, Shi a shawang myit sharawng awng nga ai hte maren Yesu Hkristu a jaw e, kasha yin la na chyeju hkam la lu u ga, Shi anhte hpe shawng nnan e san da mani ai." (Ehp. 1:5-6)

Karai Kasang gaw anhte a lam tau lajang da na yaw shada ai hta n-ga, Shi tsawra htum ai wa hta anhte hpe hkap la na matu mung sharawng awng nna masing gran da nga ai. kata de shagun laika bang da nna ntsa de hkringdat ka tawn ai laika sumla hpe ga

shadawn la u. Dai laika hpe laika dazik shakap nna laika sadek hta bang dat ai ngu ga. Dai gaw, amyu hpan hkap garan ai tsadek laika sa rung de du mat wa nna, hpang jahtum hkringdat ka da ai mare na tsa:dek laika sa rung de shalai dat ai. Dai kaw na laika sa ai wa gaw hkring madu hpe sa jaw ai. Nang dai laika hpe lu la jang, kata na shagun laika hpe hpaw hti nga ai.

Laika sa ai wa postman gaw laika sumbu kata e rawng ai shagun laika hpe myit lawm ai n rai. Shi gaw laika sumbu ntsa na hkringdat jaw, n jaw hte, laika dazik hkum hkum shakap, n shakap sha yu nga ai. Laika sumbu kata e, shagun laika rawng tim, n rawng tim, ang ai de sa sa ya na sha re. Dai gaw shi hte hpa n seng ai.

Lani mi na nhtoi hta Doug Hammett gaw, ndai prat na htawm hpang prat de wai" mat na re. Rai tim, Karai Kasang gaw Doug Hammett hpe hkan tam na n rai. Lama wa Karai Kasang gaw nang hte ngai hpe gaja wa rai nga ga ai hte maren she yu ai rai yang, "Nan n san seng ai, Ngai kaw na tsan tsan de hka, wa mu," nga nna tsun na sha re. Raitim, Karai Kasang gaw Doug Hammett hpe la nna Madu Yesu Hkristu ngu a laika sumbu hta bang dat ai. Sumsing lamu mungdan a chyinghka lam de ngai du wa ai shaloi, Karai Kasang gaw Madu Yesu Hkristu hte Punghkum kawng ntsa Shi hkam ai lam ngu ai laika sumbu hpe hkap yu nna, "Doug Hammett e, nang gaw nye a tsawra dik htum ai wa hta rawng nga ndai majaw, nang hpe hkap la sai," nga nna tsun na ra ai.

Nye a hkye hkrang la ai lam gaw ngai byin ai majaw n rai, ngai galaw ai mai kaja ai amu bungli a majaw lu ai mung n rai. Karai Kasang hte rau ngai hkawm sa ai majaw ngai hkye hkrang la hkum ai n rai, ngai wa mi hkum tsup ra n rawng ai masha re ai majaw mung n rai, n hkru n kaja ai lam hta ngai n lawm ai majaw mung n rai. Yesu Hkristu a hkaw kau ai Asai a marang e, ngai hpe sumsing lamu mungdan de hkap jashawn la na matu Karai Kasang masing jahkrat nna yaw shada tawn ai majaw ngai hkye hkrang la hkum ai rai nga ai. Ngai galaw lai wa ai amu bungli a majaw n rai, Hkristu galaw ai amu bungli a majaw ngai hpe hkap la ai rai nga ai.

Dai gaw Karai Kasang a masing masa hte yaw shada ai lam rai nga ai.

Hpung: Shingkang Lu Shangun" Ai:

(Glorified)

"Kaning rai nme law, Shi a Kasha gaw kahpu kanau lan lak hta e, alat ningshawng tai u ga, shawng nna chye tawn da ai ni hpe, Shi a kasha a gawng shingyan hte bung na matu, shi shanhte hpe shawng nna san tawn da mu ai. Shawng nna san tawn da sai ni hpe mung shi shaga la mu ai, Shaga la manu ai ni hpe mung, Shi ding hpring shangun mu ai, Dinghpring shangun manu ai ni hpe mung hpung shingkang lu shangun mu ai," (Roma 8:29-30)

Ndai gaw yu maya asan sha re ai ga yan sha rai tim, masha law law gaw Chyum Laika hpe shilaika hti ai zawn hti ai majaw, gayau gaya chye na shut ma ai. Shanhte gaw, dai hpe lawan wan hti lai mat wa nna, de a lachyum hpe tsun mayu ai hpe n myit yu ma ai.

Ndai kaw ninggam law law nga ai hpe atsawm matsing da u. Shawng na ninggam langai ngu na hpe Roma 8:29a hta " Shawng nna chye tawn da ai ni hpe nga ai" ngu mu hti lu ai. Ndai ni gaw, shi hpe hkap la na masha ni hpe shi tau hkrau chye tawn ai lam rai nga ai. Lahkawng ngu na ninggam gaw Roma 8:29b hta mu lu ai. "Shawng nna chye tawn da ai ni hpe, shi a kasha a gawng shingyan hte bung na matu shi shanhte hpe shawng nna san tawn da mu ai," nga ai. Shanhte gaw Hkristu hte bung wa na matu masat da hkrum ai ni rai ma ai. De a hpanng na ninggam gaw shanhte hpe Shi shaga la ai lam rai nga ai. Shanhte hpe shaga ai nsen shanhte na lu nna hkye hkrang la hkrum lu na matu shanhte kaw kabu gara shiga sa htawn tsun dan ai lam hpe shi byin shangun nga ai.

Raitim dai lahkam ninggam hta hkring mat sai n rai. Dai hpang na ninggam gaw, "Shaga la manu ai ni hpe mung, Shi dinghpring shangun mu ai," nga nna tsun ai. Dinghpring shangun ai ngu ai gaw galoi mung yubak n shut yu ai zawn shabyin ai hpe tsun mayu ai lachyum pru ai. "Dinghpring shangun manu ai ni hpe mung hpung shingkang lu shangun mu ai." Hpung shingkang lu shangun sai hpe tsun nga ai. Karai Kasang tsun mayu ai gaw: "Lai wa sai ten hta sha nanhte hpe ngai tau lajang ya sai sha n-ga, nanhte hpe dinghpring ai ngu nna masat yu sai hta n-ga, nanhte hpe hpung shingkang dan hkung shangun sai," nga nna Karai Kasang tsun nga ai. Karai Kasang a myi hta gaw yawng mayawng tsep kawp ngut kre sai re.

Chyum Laika hta gaw, masha langai ngai hkye hkrang la hkrum yang, hpung shingkang dan hkung shangun nna shagrau shaa ai hkrum sai anhte law malawng gaw hpung shingkang hkam la ai zawn n rai nga ai, shagrau shaa hkrum ai ngu ai gaw, yubak mara hta na nga nga sai, hkum tsup kup ai madang de du sai, maga mi hku tsun yang Yesu Hkristu hte bung sai ngu ai lachyum rai nga ai. Hkum tsup ra n rawng ai de du sai ngu nna anhte kadai mung n tsun lu ai rai tim, Karai Kasang gaw anhte hpe hpung shingkang lu shangun sai, nga nna tsun da ai.

Shani shagu ngai gaw, dai shani hpe nga n madu ai, Karai Kasang she madu ai, ngu nna tinang hkum hpe shadum nga ra ai. Karai Kasang a Mungga hpe aten la hti hka ja nna shi tsun da ai hte nya a asak hkrung lam hpe bung pre hkra galaw shading ra nga ai. Ngai hpe manu jahpu jaw nna mari da sai majaw, nye hkum hpe ngai n madu ai lam myit dum nga ra ai. Dai shani garai n htum yang, Karai Kasang hpe ngai shut kau ai lam mu hkrup ai. Shing n rai asak hkrung lam hta ngai hkawm sa nga ninglen, hpung shingkang hkam la ai ngu nna kaning di tsun lu na rai ta?

Manghakang pru wa ai gaw, Karai Kasang a ningmu hku n yu ai sha, nye a ningmu hku yu ai majaw rai nga ai. Ngai gaw ya ten hta asak hkrung nga nna, nye hkum hpe nang yu na hkum hpe nga yu rai shada da yu hkat nna, ya ngai mu mada ai hku yawng hpe

daw dan nga ai. Raitim, Karai Kasang gaw aten ladaw hkrang hpe yu ai n rai. Shi gaw chyaloi nhkoi chyi nma hpri nhpra kaw na htani htana prat dingsa de mada yu nga ai.

Dai hpe Karai Kasang a ningmu hku nna ngai yu dat yang, dai lam ni gaw Karai Kasang a myi npu hta galaw ngut sai hte maren rai nga ma ai. Shi gaw moi htani htana aten kaw na nan, Hkristu hpe kadai wa hkap la na ra ai hpe chye tawn da chyalu rai nna, hkap la ai ni hpe hpung shingkang hkam la ai ngu shaga" na mung chye da nga ai. Shi gaw shanhte a asak hkrung lam a matu masing hte yaw shada lam nga nga chyalu rai nna, lam jahtum de shanhte hpung shingkang hpe hkam la na mung lajang da ya chyalu rai nga ai.

Karai Kasang a masing gaw byin na grai tup hkrat teng nga ai majaw, nang gaw nnan shangai ai masha Karai Kasang a kasha rai yang lani mi na nhtoi hta Karai Kasang a man de na hkum hta yubak n kap ai sha tsap lu na ama' hkam: lu da nga ai. Dai gaw grai teng ai majaw pyi garai n byin ai ten kaw na nan byin ngut sai hku Karai Kasang tsun da nga ai.

“Anhte a matu Karai Kasang a masing hte yaw shada ai lam gaw, anhte hpe Hkristu a gawng shing-yan zawn shatai nna, Shi tsawra dik ai wa hta anhte hpe hkap la n htawm, anhte hpe Hkristu hta shaga la na, dinghpring sai ngu nna masat ya na hte hpung shingkang hkam la shangun na, ngu ai lam rai nga ai. Dai hpung shingkang hpe hkam la na lam gaw du na ra ai aten hte seng ai rai nna Madu Yesu bai du nna dinghpring ni hkrung rawt ai ten du hkra hkum tsup dik na n rai.” (1 Korinhtu 15:51-54)

Hkristu Hta, Gumhpawn Tawn Da'' Na:

(Gathered Together In Christ)

"Dai sung htum ai lam chyawm gaw, Shi a sharawng awng ai myit hku hkan nna, Hkristu hta e myit shatawng da sai hte maren, madat da ai aten ladaw du wa yang, sumsing lamu tang na arai hpe mung, ginding aga na arai hpe mung, nga manga hte hpe Hkristu hta e gumhpawn tawn da na ru ai lam, rai nga ai." (Ehp. 1:10)

Karai Kasang a masing hte bungli lamang hpungdim jahtum gaw, yawng mayawng hpe shi hte shi ginchyum kau nna mungkan htum mat ai shaloi, Yesu Hkristu hta kam sham ai masha shagu hpe Karai Kasang woi shaga kahkyin gumhpawn la na rai nga ai. Dai gaw Karai Kasang a yaw shada lam, masing hte bungli lamang rai nga ai. Kam sham ai ni yawng hpe Hkristu hta kahkyin gumdin gumhpawn da na ra ai.

Htani htana shim lam hpe anhte hpa majaw kam sham ga ta? Lama wa masha langai mi a myit masin kata e galaw nga ai Karai Kasang a magam bungli hpe lu jahten kau ai rai yang, masha ni a hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau lu ai rai yang, kam sham ai ni yawng hpe sumsing lamu de Karai Kasang sa magawn shinggyin la ai shaloi n lawm mat na masha grai law na re.

Shi' Chye''ju'' A, Jan:mau:

(Trophies of His Grace)

"Hkristu Yesu hta e anhte hpe chyeju jaw let, shi a nachying galu kaba htum ai chyeju hpe htawm hpanng prat ni hta e madun dan nga u ga." (Ehp. 2:6)

Du na ra ai htani htana prat aten hta Karai Kasang gaw masha

shagu hpe Shi a galu kaba htum ai chyeju madun dan na lam tsun da ai. Maga mi hku tsun ga nga yang, anhte hpe Karai Kasang hkye hkrang la sai rai nna, mungkan masha yawng mu lu hkra anhte a matu shi tawn da ai mai kaja ai lam yawng hte Shi a tsawra myit madun dan na rai nga ai.

Nye Wa" gaw Kansas mungdaw na baseball ginsup hpung langai kaw lawm ai Anhte a nta kaw shi ginsup lawm ai. Baseball poi ni kaw na dazik ni hpring hkra mara tawn ai pinra ni nga ai. Shi a baseball ginsup manang ni ta masat ka ya ai baseball kanoi din ni hte baseball shing:na" ni, ginsup hpung salang ni jaw ai laknak ni grai nga ai. Anhte nta hta ginsup kumhpa dazik amy myu hpe madun tawn ai sa mu lu na re. Dai dazik ni gaw nye Wa" galaw awng dang lai wa sai lam ni hpe madun nga ai.

Dazik ni hpe nang hpa galaw nni? Marai langai ngai gaw awngdang lai wa sai lam ni hpe masha ni mu lu na matu pinra hta madun tawn nga ai. Masha ni gaw dazik hpe n shakawn ai sha, ginsup ai wa hpe shagrau nga ai.

Lani mi na nhtoi hta sumsing lamu mungdan a pinra ntsa e lung dung nga nna anhte a arawng matu masha ni a myit hpe gang lu hkra, nang hte ngai hpe Karai Kasang hkye la ai n rai. Anhte gaw sumsing lamu e Karai Kasang chyeju dazik tai n nga nna sat kau hkrum ai Hkristu a hpung shingkang arawng sadang shagrau shaa ai lam shabyin na matu hpan da hkrum ai rai nga ai. De a majaw anhte dai de du na rai nga ga ai. Karai Kasang gaw ndai dazik langai hpe mung Shi a lata na tat jahkrat kau na n rai.

Kawa A, Tsaw'ra, Myit

(The Love of the Fahter)

"Rai timung anhte yubak kap ai ni naw rai nga ga yang Hkristu gaw anhte a matu mara si hkam ai hta, Karai Kasang nan Shi a tsawra ai hpe, anhte kaw e shadan dat mani ai. Dai rai nna, Shi a asai hta ya dinghpring lu saga ai majaw, anhte Shi a gawp e Karai Kasang a pawt sindawng ai kaw na hkye hkrang la ai grau nna hkrum na ga ai, kaning rai nme law, anhte hpyen ni naw rai nga ga yang shi a kasha a si hkam ai a majaw anhte Karai Kasang hte htinglu htinglai ai hkrum lu saga ai rai yang gaw, htinglu htinglai ai hkrum lu saga ai rai yang gaw, htinglu htinglai ai hkrum lu saga ai rai yang gaw, htinglu htinglai hkam la ngut jang shi a asak sumdam hta e, anhte hkye hkrang la ai grau nna hkrum na ga ai. Bai dai hta n-ga, anhte a Madu Yesu Hkristu a marang e, Karai Kasang hta mung anhte kabu gumrawng nga ga ai; Shi a majaw dai htinglu htinglai ai chyeju gaw anhte ya hkam la lu sagaw ai." (Roma 5:8-11)

Karai Kasang a magam bungli hpe shi a masing hte shi a bungli lamang hta sha n-ga, anhte hpe madun dan ai shi a tsawra myit hta mung mu lu ga ai. Karai Kasang tsawra myit gaw anhte hkye hkrang la hkrum nna Karai Kasang a kasha tai na ama hkam ai hta n-ga, anhte hpe sumsing lamu mungdan na nta jaw na mung ama'hkam: ya nga ai. Karai Kasang a tsawra myit gaw, htani htana shim lam a ahkyak ai daw chyen mi rai nga ai.

Nang hpe na a yubak mara kaw na hkye la na matu Karai Kasang gaw hpa baw manu jahpu hkrat hkam sata? Nang hte ngai hpe an a yubak mara kaw na hkyela na sumsing lamu na nta jaw na matu shi kade dalam manu jahpu hkrat hkam kau sata? Pungkum

kawng ntsa e Shi a asak hpe jaw kau sai. Yubak mara a matu chyahtum chyalai manu jahpu hpe shi jaw kau sai re. Nang hte nye a matu shi jaw kau ai manu jahpu dalam ni htep ai kaga hpa manu jahpu mung n nga sai. Nang hte ngai hpe Shi tsawra ai majaw shi gaw chyahtum chyalai manu jahpu hkrat hkam sai.

Htani htana shim lam hpe ningdang kau ai gaw Chyum Laika hta mu lu ai Karai Kasang a tsawra myit hpe nyet kau ai lam rai nga ai. Kaning re ai tsawra myit hpe Karai Kasang lu a ta? Shi a tsawra myit gaw grai ahkyak ai, grai galu kaba ai, grai atsam rawng ai majaw shi a hpungshing kang hpe kau na nna wushat wakang hta shangai na matu ndai dinghta mungkan ga de du sa wa sai. Shi a tsawra myit grai galu kaba ai majaw asak 33 ning sha sa: pra: nna, n si ging nga ninglen shi hpe n dawng ai ni a lata hte wudang ntsa hta si hkam sai. Masha kaja gaw jinghku wa a matu si hkam ra ai nga nna chyum laika hta tsun da ai. Raitim, anhte yubak kap ai masha ni naw rai nga ga yang, Karai Kasang yu sa nna anhte a matu si hkam sai. Shi gaw anhte hpe dai dalam tsawra nga ai. Karai Kasang a tsawra myit hpe Yesu Hkristu a wudang ntsa e madun dan nga ai.

Wudang ntsa Hkristu si hkam ai shaloi shi gaw shinggyim masha ni a magam bungli hpe hpang jahtum da-u: hpri dit kau sai. Karai Kasang hte matut mahkai lam jaw htuk hkra nang hte ngai galaw lu ai lam hpa mung n nga ai. Lama wa mai galaw ai lam nga yang, wudang ntsa e Hkristu si hkam n ra na re. Shinggyim masha ni myit mada shara n nga hkra mat mat nga ai hpe shi chye ai majaw, shi a tsawra myit gaw shi hpe wudang de kanawng bang dat sai.

Karai tsaw myit gaw shinggyim masha ni a tsawra myit hte n bung ai. Anhte a tsawra myit gaw shadawn shadang nga ai. Shara mi kaw du yang anhte n lu lai sai. Raitim, ya ngai gaw, shinggyim masha a tsawra myit hte seng nna tsun nga ai n rai. Karai tsaw myit a lam she tsun nga ai hpe tsun shadum mayu nngai. Karai tsaw myit gaw hpa hta mung n shamyet shanat ai. Tsun mayu ai gaw, Karai

tsaw myit hta shadawn shadang n nga ai. Hpa majaw? ngu san ai lam ai n nga ai, nang shing n rai yang ngai Ning di' na ngu ai masa n nga ai.

Lama wa masha langai ngai hku nna, nang hkyye hkrang la hkrum ai hpang Karai Kasang a tsawra myit hpe bai dawm la kau ya na dalam re ai yubak mara bai galaw hkrup chye ai ngu nna kam ai rai yang, dai wa gaw Karai Kasang a tsawra myit hpe shadawn shadang masat ya ai tai nga ai. Raitim, nye a Chyum Laika hta Karai tsaw myit gaw shadawn shadang n nga ai lam tsun da nga ai. Mauhpa Karai wa rai nga ai.

Kawa Daru: Sharin' Ai: Lam:

(The Chastening of the Fahter)

"Ya ndai hte wa law la ai sakse ni gaw, anhte hpe summwi zawn wang kawan da mi ai majaw anhte mung, numdaw numdan re ai lit nlang hte, kap loi la ai yubak hpe kau da nna, makam masham a npawt nhpang hta jahkum shatsup ya ai wa Yesu Hkristu hpe azi yu let, anhte gat na matu san da ai lam hpe shakut sharang rai gat shadu wa ga. Dai Madu gaw shi a man e ang wa ai kabu gara ai lam majaw, kaya kahpa hkrum ai hpe hpa zawn n nawn ai sha, wudang lam hpe hkam nu ai rai nna, Karai Kasang a tingnyang hkra maga de wa dung nga sai." (Hebre 12:1-2)

Ndai kaw lang da ai Karai Kasang Mungga hta kagat shingjawng poi shang ai ginsup ning hkrin a ga shadawn hpe mu lu ga ai. Shing jawng poi garai n du yang lit gun nna kagat shaman nga ai. Shingjawng poi du jang dai lit ni hpe shi raw kau nga ai. Li ai lit gaw shi hpe lanyan shangun nna gaja wa kagat shing jawng na

matu n hkrak nga ai. Dai hte maren shi a kagat shingjawng poi shang ai lam hta dingbai dingna jaw ai lam kaga ni hpe mung n lu n sha ai nga nna htang gam ra ai.

Anhte Hkristan ni mung singjawng poi amyu mi shang nga ga ai. Anhte gaw kagat shingjawng ninghkrin zawn li ai lit hte n shaman ra ai. Anhte Hkristan ni a lit ngu na gaw Karai Kasang hpe daw jau ai lam hta dingbai dingna jaw ai arai nai rai nga ai. Anhte gaw, anhte hpe hpang jahtum pandung de n du hkra lam yit shangun ai hpa mung n ra sharawng ga ai. Anhte hku nna, pandung du hkra shingjawng shangut mayu ga ai majaw anhte a asak hkrung lam hta shang wa ai yubak mara ni hpe tawn kau nna, anhte a li ai lit hpe raw da ga ai.

Anhte gaw Yesu Hkristu hpe mada azi yu nna gat shingjawng ga ai. Shi gaw anhte a kasi kamang tai nga ai. Shi kagat shingjawng sai wudang hpe shi hpai sai. Hkristan asak hkrung lam hta ngai shakut sharang hkam mana sha ra ai lam ni nga nga ai. Dai ruyak tsin-yam ni hpe n azi yu ai sha, gat shingjawng ai lam jahtum na pandung hpe mahtang mada yu ra ai.

"Nanhte a myit masin gawng run ai hte hki ba ai n hkrum malit ga, yubak kap ai ni a lata hte dai hte wa ndang kalang di kau hkrum sha ai wa hpe, myit dum nga mu, nanhte gaw yubak hpe katut gasat na matu, asai pru hkra garai n hkap daw yu myit dai." (Hebre 12:3-4)

Nang hta ajin aban ngu ai hki ba hkrum yu nni? Kya gumba mat nna lata jahkrat asum jaw kau na zawn ngu myit hta hkam sha yu a ni? Rap di tawn kau na zawn hkam sha yu nni? Ngai mung byin hkrum yu sai. Nang hkye hkrang la ai lam hpe tsawmra na hkra lu la sai rai yang, nang mung teng sha hkrum na re.

Hki ba dum ai myit hte asum jaw kau mayu ai myit hpe awng dang na lam gaw Hkristu hpang de bai nhtang gayin mada ai lam rai nga ai, nga nna Chyum Laika hta tsun da nga ai.

"Dai hta kaga, ngai sha ni e, dai Madu sharin ai hpe n gawn n sawn hkum rai et; Shi nang hpe daru yang gawng hkum run et; Madu gaw, tsawra ai wa hpe sharin ga ai; Hkap la ai kasha nlang hpe kayat ga ai. . ." (Hebre 12:5-6)

Anhte law law wa tinang shut yang daru sharin na mungkan ga na Kawa lu ga ai. Ngai naw kaji ten hta nye wa a arut masit pasi hte shingkyit hpai shangun nna hka shin gaw de law law lang gawt bang hkum ai hpe dum nngai. Ngai machyi hkum sana hpe chye ai. Ngai marawn hkrap jang nye Wa ngai hpe n kayat sana re ngu nna myit mada ai. Dai hka galoi n byin wa ai rai tim, ngai kayat hkum ai gaw nye a matu akyu rawng nga ai.

Nye wa ngai hpe tsawra ai majaw ngai hpe shading sharai ai. Dai majaw mung shi hpe ngai tsawra hkungga ai rai nga ai.

Anhte a asak hkrung lam hta Karai Kasang daru sharin ai gaw anhte a dinghta mungkan Kawa ni shading sharai ai hta grau ahkyak nga ai, hpa majaw ta? Nga yang Karai Kasang gaw npawt ndung hkren mu chye nga ai. Karai Kasang gaw anhte galaw nga ai lam ni hpe sha n-ga, anhte myit hta maw mawn ai yawng hpe mung mu chye ya nga ai. Ngai gaw Karai Kasang a kasha rai yang, kasha hpe zawn daru sharin ai hkum na lam Chyum Laika hta tsun da ai.

Nye kasha ni gaw nye a lit rai nga ma ai. Shanhte hpe ngai sharin shaga ra ai. Na kasha ni mung na a lit rai nga ai. Shanhte hpe nang daru sharin ra ai. Nang gaw Karai Kasang a kasha rai yang nang hpe shi daru sharin na nga nna Chyum Laika hta tsun da nga ai. Nang daru sharin ai n hkum yang nang gaw n-gyi kasha she rai na re. Nang gaw Karai Kasang a kasha n rai na re. Ngai hkye hkrang la hkum ai lam hpe gara hku chye lu na rai ta? Ngai gaw Karai Kasang a kasha rai yang shi daru sharin ai hkum na rai nga ai. Karai Kasang a kasha ni yawng gaw Madu daru sharin ai hkum na rai nga ai.

Ndai lam gaw htani htana shim lam hte gara hku seng wa

sata? Anhte yubak galaw shut nna hkye hkrang la ai lam hkrum shagu shi anhte hpe daru sharin ai rai yang anhte yubak shut jang Shi daru sharin nga na kun? Karai Kasang gaw Shi hte daw hka mat sai wa hpe hpa majaw naw daru sharin nga na rai kun? Karai Kasang gaw Shi a kasha n rai mat sai ni hpe daru sharin sana n rai.

Anhte kalang mi hkye hkrang la hkrum jang, tut nawng e hkye hkrang la hkrum sai. Anhte gaw, galoi mung shi a lanu lahku ai hte up hkang ai npu e nga nga ai. Anhte lam yit yang anhte hpe daru sharin na gaw shi a lit rai nga ai. Nang hpe galoi mung Karai Kasang daru sharin ai n hkrum yang, nang gaw Karai Kasang a kasha n re. Nang gaw Satan gumlau nat a masha rai nga ai. Karai Kasang gaw Satan nat a kasha hpe daru sharin na n rai.

"Shanhte gaw tinang ra ai hku hte maren tawng marang mi sha daru sharin ya lu mi ai; Shi chyawm gaw, Shi a Chyoipra ai anhte hkam la lu u ga; anhte a akyu matu daru sharin nga ai. Daru sharin ya ai lam magup gaw hkam sha ai shaloi e, pyaw hpa zawn n rai, yawn hpa zawn rai nga ai, rai timung, dai gaw htawm hpang e she dai hta sharin hkam sha ai ni a matu mara, dinghpring ngu ai ngwi pyaw ai asi si shapraw ya nga ai." (Hebre 12:10-11)

Daru sharin ai lam hte sharin shaga ai lam a yaw shada ai gaw hpa rai ta? Roma 8:29 hta mu lu ai yaw shada lam hte maren sha Karai Kasang a hkrang bung sumla zawn shatai la na, Ehpesu 1:56 hta mu lu ai hte maren anhte Chyoipra nna tsawra myit hte Shi a man hta mara shagun hpa nnang hkra shatai na, hte Hebre 12:10 hta mu lu ai hte maren shi a Chyoipra ai hpe sali wunli hkam la lawm na yaw shada nga ai.

Nang ra ai hku kam mara, asak hkrung nna sumsing lamu mungdan de shang wa lu na matu nang hpe Karai Kasang hkye hkrang la ai n rai. Nang hpe yubak mara shut hpyit na ahkaw ahkang lakmat htuk ya na matu hkye la ai n rai. Lani mi na nhtoi hta nang

hpe shi a man de yubak mara n kap ai, mara shagun na lam n rawng ai, Chyoipra san seng hkum tsup kup ai hte sak jaw lu na matu nang hpe hkye la ai rai nga ai. Dai shani du yang, nang gaw hpung shingkang dagraw nna, yubak n kap, hkum tsup ra n rawng ai sha, htani htana prat dingsa e Shi a chyeju janmau tai na ra ai.

Masha langai mi hkye hkrang la hkrum nna bai lat sum kau lu ai nga tsun yang, dai wa gaw, Karai Kasang a masing hkrat sum mat na ngu nna tsun nga ai. Karai Kasang tsaw myit gaw ra ai daram n kaba ai, n sung ai ngu tsun ai hte maren rai nga ai. Karai Kasang a daru sharin ai lam gaw hpa manu n dan ai ngu tsun ai hte mung bung nga ai.

Dai majaw ngai gaw Karai Kasang a Mungga hta npawt nhpang shatai nna, htani htana shim lam hpe Kawa Karai Kasang galaw ai magam bungli hku ama, hkam: da sai ngu tsun dan nga mngai.

DAW 3

KASHAA, BUNGLI

(The Work of the Son)

"Shi gaw, shadang sha shangai na ru ai rai nna, nang shi a amying hpe, Yesu, ngu nna shamying lu na rai nga ai," (Mahte 1:21)

Htani htana shim lam hte Yesu Hkristu hpa seng a ta? Shi shangai ai shaloi Yesu ngu ai amying shamying lu na lam Mahte 1:21 hta tsun da ai. Yesu ngu ai mying gaw Hkye la Madu ngu ai lachyum pru ai.

Masha langai mi Madu Yesu Hkristy hpe kam sham yang shi hkye hkrang la hkrum sai nga nna Chyum Laika hta tsun da ai; (Roma 10:9-13) Dai gaw hpang jahtum e shanhte hpe Karai Kasang hkye la na madang kaw tawn da ai lachyum n rai. Kam sham ai shaloi jang hkye hkrang la hkrum ai hpe tsun mayu nga ai. Anhte hpe hkye hkrang la na matu Yesu Hkristu manu jahpu ya kau sai majaw ndai lam mai byin ai rai nga ai. Dai majaw, Hkye hkrang la ai lam gaw Madu Yesu Hkristu a magam bungli rai nga ai.

Htani htana shim lam sharin shaga masa gaw, ngai hkye hkrang la hkrum ai aten kaw na sumsing lamu mungdan dum nta de du shang wa lu ai ten du hkra, ngai shim nga lu ai lam tsun nga ai. Nye a hkye hkrang la ai lam hpe galoi mung ngai n tat sum kau sai ngu ai hkrak sha ngai kam lu ai. Ngai hpe kasha madang kaw na Karai Kasang dawm kau na ten galoi mung n nga ai, ngai gaw Shi a masha re.

Ndai mungkan ntsa e "Htani htana nshim ai" masa hpe kam ai masha kaja n kau mi nga ma ai. Anhte hpe Karai Kasang jaw da ai hkye hkrang la ai lam jasum kau lu ai yubak tawt lai ai aten anhte a aprat hta nga wa chye ai ngu nna shanhte kam ma ai. Htani htana n shim ai lam hpe Chyum Laika hta sharin shaga ai nga yang, lachyum

n pru ai sakse nkau mi hpe Karai Kasang a Mungga hte madun dan na nngai.

"Nanhte hpe ngai tsun made ga, dai hte maren yubak kap ai masha langai mi, myit malai lu ai majaw, Karai Kasang a lamu kasa ni a man e, kabu gara shara rai nga ai. (Luka 15:10)

Dinghta mungkan ga ntsa e shinggyim masha langai mi hkye hkrang la hkrum yang, dai shaloi jang sumsing lamu de lamu kasa ni kabu gara nga ma ai. Sumsing lamu na lamu kasa ni hte shawa daw tsa sha n rai, lamu kasa ni a man hta mung kabu gara lam nga nga ai. Lamu kasa ni a man hta Karai Kasang sha n rai yang kadai wa mi naw nga na kun? Marai langai ngai hkye hkrang la hkrum yang lamu tingnyang ntsa e dung nga ai kawa Karai Kasang kabu nga ai.

Htani htana n shim ai lam teng yang Karai Kasang kabu gara ai gaw hpa lachyum n pru na re. Shi kabu gara aw law hkrum ai wa gaw hpawt ni bai mat mat na rai nga ai. Karai Kasang gaw yawng mayawng hpe chye ya nga ai majaw shanhte hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau ai chye ai. Shing ngu yang, yubak masha a ntsa e hpa majaw shi kabu gara nga na rai ta?

"Nanhte myit hkum ru myit: Karai Kasang hpe kam mu, ngai hpe mung kam mi. Nye Wa a nta e nga shara law law nga ai; dai n nga yang gaw, N nga, ngu nna ngai n tsun ai, nga na n rai: kaning rai nme law, nanhte a matu nga shara lajang na she, ngai wa na nngai. Shing rai ngai wa nna, nanhte a matu nga shara lajang da nhtawm, ngai nga nga ai shara e nanhte mung nga lu hkra, ngai bai sa nna, nanhte hpe ngai h pang de woi la na made ai." (Yawhan 14:1-3)

Masha langai mi hkye hkrang la hkrum yang sumsing lamu hta shi a matu nga shara hpe Yesu Hkristu lajang da ya ai nga nna Chyum Laika hta tsun da ai. Lama wa, htani htana n shim ai nga

nna Chyum Laika hta tsun ai rai yang, nang hpe Karai Kasang jaw da ai hkye hkrang la ai lam hpe nang tat sum kau na rai nga ai. Shaloi na a matu gaw gap nga ai sumsing mungdan na dum nta hpe Madu Yesu jahkring kau na rai nga ai. Shi gaw dai hpe na a matu lajang nga ai re.

Ndai mabyin hpe myit yu u: Yesu Hkristu gaw sumsing lamu e na a matu htungnu langai mi wa gaw gap nga ai. Nang gaw yubak shut hpyit nna na a hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau sai ngu ga. Yesu Hkristu gaw, "Dai nang gaw gap nga ai ntsa hpe jahkring kau yang mai na re. Ya sha shi mara shut nna sum kau sai. Shi n du sa wa sana re," nga ai shiga hpe Karai Kasang kaw na lu la ai ngu ga. Dai hpan laban bat mi rai yang nang hkye hkrang la bai hkrum sai. Shaloi Yesu Hkristu gaw shiga langai bai lu la sai: "Bai matut gaw gap u. Ya ndai maga shi bai sa wa ai zawn rai nga ai," nga ai. Shakum bai sharawt wa hkyen yang akajawng sha shiga langai bai kahtap du sai. "She jahkring kau u. Ya shi bai tat sum kau nu ai," ngu ga.

Ndai gaw hpa lachyum n pru mani hpa rai nga ai hpe ngai chye nngai. Rai tim, hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau lu ai ngu nna nang kam yang, shing re ai angawk angak lam hpe nang kam ra na re. Htani htana n shim ai hpe myit yang hpa nan lachyum n rawng ai hpe mu na re. Teng sha hkye hkrang la hkrum sai masha bai mat mat na lam Chyum Laika hta gara kaw mung n tsun da ai.

Karai Kasang a kasha kalang mi tai sai hte gaw, yubak galaw tim mara lawt na ngu nna n myit la shangun mayu ai. Nhtang hku mahtang she teng ai. Masha langai mi hkye hkrang la hkrum nna Yesu Hkristu hpe kam hpa jang, Karai Kasang a dinghku masha tai wa ai. Karai Kasang a dinghku hta nang lawm yang, lam yit wa ai shaloi daru sharin hkrum na ra ai.

Anhte a mungkan hta born again byin ai bai shangai hkam sai nga nna tsun ai masha law law nga ma ai. Shanhte gaw Karai Kasang a kasha ni re, nga nna tsun tim shanhte a asak hkrung lam mahtang Karai Kasang a kasha n re ai lam sakse madun nga ai.

Shanhte gaw Karai Kasang a matu asak n hkrung ma ai. Hkristu maga de mung n tsap ma ai. Shanhte gaw Karai Kasang hte seng ai lam hta n hkan sa ma ai. Madu hpe daw jau na myit mung n rawng ma ai. Shanhte a asak hkrung lam gaw shanhte galoi mung bai shangai n hkrum ai hpe sakse madun nga ai.

Shanhte a hkye hkrang la ai lam sum mat ai n rai. Shanhte yubak mara nau shut hpyit tawt lai ai n rai. Shanhte a hkye hkrang la ai lam hpe Karai Kasang dawm la kau ya ai n rai. Shanhte galoi mung bai shangai n hkrum ai she re. Yesu Hkristu hte htani htana shim lam gara hku seng nga a ta? Hkristu galaw ai amu gaw nye a hkye hkrang la ai lam hpe gara hku ama' hkam: ya ai kun?

Yesu Hkristu A, Ga Sadi, Ni: A, Majaw

(Because of the Promises of Jesus Christ)

1. Hta:ni: Hta:na' Ga Sadi.

"Nanhte hpe ngai gaja wa teng teng tsun made ga, Nye a ga madat nna, ngai e shangun dat ai wa hpe kam sham ai wa gaw, htani htana asak lu la wu ai rai nna, tara daw dan ai kaw n du ai sha, si nga ai kaw nna hkrung nga ai de, kawt lai wa sai." (Yawhan 5:24)

Karai Kasang a Mungga hpe ngai kam sham yang, Yesu Hkristu hpe ngai hkap la ai rai yang, ngai gaw si nga ai kaw na hkrung nga ai de kawt lai wa sai, nga nna Chyum Laika hta tsun da ai. Ya ngai htani htana asak lu la da sai. Hkye hkrang la hkrum ai ni yawng hpe htani htana asak ga sadi Karai Kasang jaw da sai. Htani htana ngu ai ga a lachyum gaw prat tup jaw lup, n htum n wai ngu mayu ai hpe anhte chye ga ai. 1971 ning hta ngai hpe Madu Karai wa hkye hkrang la nna asak jaw ai shaloi, dai asak gaw prat dingsa n htum n wai ngai hta arawng nga na asak jaw sai rai nga ai. Shi gaw dai asak hpe Htani htana asak ngu nna shamyng ai.

2. Tara" Daw,dan N: Hkrum" Na: Ga Sadi,

Yawhan 5:24 hta "Karai Kasang a Kasha gaw tara daw dan n hkrum na:" nga ai kaga ga sadi langai mi hpe mung mu lu ga ai. Hkye hkrang la hkrum sai masha langai mi hpe ngarai mung de jahkrat kau ai gaw tara dara hkrum ai rai nga ai. Raitim, Karai Kasang a Mungga hpe hkap la nna Yesu Hkristu hpe hkap la kam sham ai wa gaw, htani htana asak lu la nna tara dara ai n hkrum na re ai lam Chyum Laika hta tsun da ai. Karai Kasang gaw dai wa hpe galoi mung tara dara na n rai.

1971 ning kaw na ngai nsa hti ai ten du hkra lapran nye a hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau ai ngu ga! Sumsing lamu de du ai shaloi ngai hpe Karai Kasang tara hkap dara na rai nga ai. Shing rai yang galoi mung n je yang na nga nna Madu Yesu Hkristu tsun da ai ga sadi hpe jahten kau ai tai na rai nga ai.

3. Ngai: Hpe' N: Kanawng" Kau" Na: Ngu" Ai: Ga Sadi,

*"Wa e ngai hpe ap ya ai yawng mayawng hte gaw
ngai hpang de du na mara ai, ngai hpang de du sa ai
wa hpe mung gaja wa ngai n kanawng kau na nngai."
(Yawhan 6:37)*

Masha langai mi Hkristu hpang de sa nna teng sha hkye hkrang la hkrum sai rai yang shi gaw galoi mung dai wa hpe gawt shapraw kau na lam n nga ai. Hkristu a man de tsap ai ni hpe shanhte a yubak mara a majaw tara jeyang na lam tsun ai shaloi mung ndai Chyum daw hpe Karai Kasang a Mungga hta lang da nga ai. Karai Kasang gaw shanhte hpe nsin htawng de kabai bang kau na ra ai. Raitim, ndai shara hta hkye hkrang la hkrum ai Karai Kasang a kasha a lam hpe ndai ga yan hte sha tsun da nga ai. Shanhte gaw galoi mung gawt shapraw kau ai hkrum na n rai. Yesu Hkristu a ga sadi gaw, ngai htani htana asak lu la sai, ngai tara dara ai n hkrum na, ngai hpe galoi mung ganawng kau na n rai, ngu ai ga sadi rai nga

ai. Dai majaw, nye a hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau na ngu nna ngai kam na rai kun? Tsep kawp n mai byin ai!

4. Ngai:Galoi'' Mung Hten Bya' N: Hkrum'' Na: Ga Sadi,

"Nye a sagu ni gaw nye a nsen madat ma ai rai nna, ngai shanhte hpe chye nngai. Shanhte mung nye a hpang hkan nang ma ai. Ngai shanhte hpe n htum n wai asak jaw da we ai rai nna, shanhte galoi mung hten bya ai hkrum na n rai; nye a lata na shanhte hpe kade ai kashun la ya lu na n rai." (Yawhan 10:27-28)

Nang gaw Yesu Hkristu a sagu majing rai nga yang shi a hpang de nang hkan sa na re. Shi hpang de nang n hkan nang nga ai rai yang, na a Madu kadai rai nga ai hpe sakse madun nga ai. Nang kadai kaw hkan nang nga ai hpe atsawm yu yu nna, na a madu kadai wa rai nga ai lam chye lu na ra ai.

Ndai kaw jaw da ai ga sadi hte maren nga yang Hkristu a kasha ni rai nga ga ai anhte gaw galoi mung nhten bya hkrum na n rai. Ndai gaw shinggyim masha langai mi kaw na ga sadi n rai, nawku hpung langai kaw na ga sadi n rai. Tara hkaw sara langai mi kaw na ga sadi n rai. Ndai ga sadi gaw Madu Yesu Hkristu jaw da ai ga sadi rai nga ai. "Shanhte galoi mung hten bya ai hkrum na n rai," nga nna Yesu Hkristu ga sadi jaw da ai. Madu Yesu a sape langai mi hpe ngarai" wan nawng" de hten bya ai hkrum shangun na nhtoi ngu ai nga na n rai.

Dai majaw, ngai bai shangai hkrum ai shani kaw nna, ngai lu la da sai hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau na n tsang ra ai. Ngai hpe Karai Kasang tara dara na lam hkrit tsang na aten galoi mung n nga lai wa yu ai, ngai hpe gawt shapraw kau na, ngai hpe hten bya shangun na hkrit tsang ra ai aten n nga ai. Shing di na nhtoi gaw galoi mung du wa na n rai. Dai lam gaw n mai byin ai lam rai nga ai. Dai lam byin mai na gaw Yesu Hkristu masu ka rai yang sha byin na re. Shi n masu ai hpe ngai chye ai.

Yesu Hkristu A, Kyu'' Hpyi'' Ai:

Asak Hkrung: Lam: A, Majaw

(Because of the Prayer Life of Jesus Christ)

"Dai rai nna, nlung dai hpe shanhte galau kau mu ai. Shaloi Yesu gaw lamu de mada yu nna, wa e, nang nye a ga madat ya ndai majaw, ngai nang hpe shakawn nngai law. Nang galoi mung nye a ga madat ya nga ndai gaw, ngai chye nngai; rai timung, nang ngai hpe shangun dat ndai gaw, ndai grup-yin nga ai masha ni kam sham lu mu ga, shanhte a matu ngai ning nga tsun nngai," nga ai. (Yawhan 11:41-42)

Yesu Hkristu akyu hpyi yang galoi mung mahtai lu la ai hpe anhte chye ga ai. Kawa gaw shi a kyu hpyi ga hpe galoi mung madat ya nna mahtai jaw nga ai. Ndai Yawhan Laika daw kaba 11: hta Lazaru hpe si ai ni kaw na Yesu jahkrung sharawt la ai lam ka da ai. Madu Yesu gaw lam amyu lahkawng hku nna ndai kyu hpyi ga hpe nsen kaba hte jahtau hpyi nga ai. Langai ngu na hta, makau grup-yin: e du nga ai ni na la nna Karai Kasang she akyu hpyi ga mahtai jaw ya lu ai lam chye la mu ga, shaloi Karai Kasang hpung shingkang shagrau hkrum u ga ngu ai yaw shada lam rai nga ai. Lahkawng ngu na hta, Karai Kasang gaw Madu Yesu kyu hpyi nsen hpe galoi mung madat ya nna mahtai jaw ai lam dai masha ni chye na matu yaw shada nga ai. Shing rai hpyi la lu na gaw grai kaja reng ai n rai ni?

"Shanhte a matu mara ngai hpyi nngai; mungkan masha ni a matu hpyi nngai, n rai; Nang ngai hpe jaw ai ni a matu she hpyi nngai; kaning rai nme law, shanhte gaw na a ni rai nga ma ai. Dai hta kaga, ngai lu malu gaw na a rai nga ai. Nang lu malu mung nye a rai nga ai rai nna, nye a hpung shingkang shanhte hta dan hkung li ai. Ya kaw nna, ngai gaw mungkan

ga e, n nga nngai; ndai ni chyawm gaw mungkan ga e, nga nga na rai ma ai. Ngai gaw nang hpang de wa na rai nga nngai. Chyoipra ai Wa e, an gaw langai sha rai nga ga ai zawn, ndai ni mung rai nga mu ga, nang ngai e jaw ai ni hpe, na a mying ningsang hta shagrin shangang da u. Ngai shanhte hte rau nga nga ai hte yang, nang ngai e jaw ai ni hpe, na a amyng ningsang hta shagrin shangang da nna, shanhte hpe makawp maga mase ai. Shanhte hta na hten bya ai a kasha hta kaga gaw, langai mi muk n hten n bya ma ai: dai wa a hten bya ai chyawm gaw, Chyum Laika hta rawng ai ga dik wa na matu rai nga ai." (Yawhan 17:9-12)

Ndai Chyum ga hte maren nga yang wudang ntsa e Madu Yesu si hkam na aten grai ni wa sai. Shi si hkam nna bai hkrung rawt wa yang Kawa Karai Kasang hte rau nga na matu sumsing lamu de bai lung wa na rai nga ai. Ndai Chyum daw kaji hta Madu Yesu gaw shi a sape ni hpe Kawa Karai Kasang bausin ai npu de, bai ap ya nga ai.

"Ndai ni hpe mungkan ga na htawt la na, ngai hpyi nngai n rai; n shawp n kap ai hta na shanhte hpe makawp maga na she, ngai hpyi nngai." (Yawhan 17:15)

Masha langai mi hpe bausin makawp maga da na matu Kawa gaw hpa galaw ra a ta? Dai masha wa sumsing mungdan de shang lu na, n shang lu na chye lu na matu shi si ai aten du hkra ala nga ra na rai kun? Yesu Hkristu gaw shi a sape ni hpe ndai ding hta mungkan ga kaw na htawt la na matu hpyi ai n rai, shanhte hpe Satan a atsam kaw na makawp maga la na matu she Kawa Karai Kasang kaw hpyi nga ai.

"Ndai ni a matu sha ngai hpyi nngai n rai; shanhte tsun dan ai ga a majaw, ngai hpe kam sham ai ni a matu mung, ngai hpyi nga nngai." (Yawhan 17:20)

Dai shani Madu Yesu gaw, shi a sape ni a matu sha hpyi nga ai n rai. Ndai akyu hpyi ga gaw, anhte a ban prat du hkra matut manoi kabu gara shiga hpe hkap la kam sham na masha yawng hte seng nga ai. Yesu Hkristu a kabu gara shiga hpe hkap la kam sham ai masha shagu gaw, Karai Kasang a Wenyi hte bai shangai hkrum nga ai. Nang hkye hkrang la hkrum ai rai yang, Shi gaw na a matu akyu hpyi ya nga ai.

Yesu Hkristu a akyu hpyi ga gaw, anhte hpe kawa Karai Kasang bausin makawp maga la na matu rai nga ai. Hkristu a akyu hpyi ai nsen gaw galoi mung mahtai lu la nga ai. Ndai gaw anhte hpe Karai Kasang mahtai jaw ai lam hte seng ai ahkyak kaba sharin shaga masa langai mi rai nga ai.

"Anhte a Madu Yesu Hkristu a Kawa Karai Kasang gaw A nga u ga; si mat ai ni kaw na Yesu Hkristu a bai hkrung rawt wa ai a marang e, a hkrung nga ai myit mada shara hte, n run n hten ai awu asin, n re ai, n wai n mat ai sali wunli hpe hkam la lu na matu, shi a galu kaba ai chyeju majaw, shi anhte hpe bai shangai mi ai. Hpanyang jahtum ai nhtoi e, dan pruu ga, nga nna lajang da sai hkye hkrang la ai chyeju hpe hkam la lu na hte, kam sham ai myit marang e, Karai Kasang a n-gun lagaw hte makawp maga hkrum nga ai nanhte a matu mara, dai sali wunli gaw, sumsing lamu hta e kyem da nga ai." (1 Petru 1:3-5)

Karai Kasang a dinghku hta bai shangai ai ni gaw n hten n bya chye ai sali wunli hpe hkam la na lam Karai Kasang ga sadi jaw da ai. Dai sali wunli gaw hten mat, tsam mat, hkoi mat, wai mat ngu ai n nga ai. Dai gaw gaja wa teng teng grin nga nna prat dingsa n htum n wai hkam ai sali wunli rai nga ai. Dai sali wunli gaw, Karai

Kasang a atsam hte bausin makawp maga da ai ni a matu sumsing lamu mungdan hta kyem da nga ai.

Gaja wa nga yang, Petru gaw Yawhan 17: hta Madu Yesu akyu hpyi ai ga hpe sha bai kahtap lang da nga ai. Anhte hpe Karai Kasang a n-gun lagaw hte makawp maga da ai lam tsun ai ga hpe atsawm matsing u. Anhte hpe shinggyim masha a n-gun atsam hte shing n rai, nawku hpung langai ngai a atsam hte makawp maga tawn ai rai yang, ru yak hkrum na re. Raitim Chyum Laika hta gaw, anhte hpe Karai Kasang a n-gun atsam hte makawp maga da ai nga nna tsun da nga ai. Karai Kasang a atsam gaw galoi mung htum mat ai n rai, galoi mung hkrat sum ai n rai.

Yesu Hkristu Manu: Jahpu: Jaw, Ai: Majaw

(Because of the Payment of Jesus Christ)

"Rai timung, shi gaw anhte a tara tawt lai ai a jaw e, hkala nba hkrum nna, anhte shut hpyit ai a majaw ahppe alam hkrum sha nga ai. Anhte pyaw nga lu hkra, shi ari ahpri hkrum sha nga ai. Shi a nna majaw anhte mai tsai lu ga ai. Anhte yawng sagu zawn lam dam mat saga ai; langai hte langai tinang lam hkan mat ga ai; Yehowa chyawm gaw anhte mahkra a yubak mara hpe, shi a ntsa e mara da nu ai." (Esaia 53:5-6)

Masha nkau mi gaw, ndai Chyum daw hpe, hkum hkrang machyi nna shamai shatsai hkrum ai lam hte seng nna tsun da ai nga nna lachyum hta la shut ma ai. Gaja wa nga yang, ndai Chyum daw gaw anhte a yubak mara hte seng nna asan sha tsun da ai rai nga ai. Esaia tsun nga ai shamai shatsai lam gaw anhte a myit masin kata hta anhte a asak hkrung lam na yubak mara a majaw, anhte hta ra kadawn nga ai wenyi shamai shatsai ai lam rai nga ai.

"Shi myit masin a shakut sharang ai a akyu shi mu lu

nna, myit dik na ra ai. Nye a dinghpring ai shangun ma gaw, shi chye chyang ai nyan hte, masha law law hpe ding hpring shangun na ra ai rai nna, shanhthe a yubak mara hpe shi nan gun hpai na ra ai." (Esaia 53:11)

Pungkum kawng na wudang ntsa e Madu Yesu si hkam ai shaloi, sumsing lamu hte ginding aga lapran e noi goi wat nga yang Kawa Karai Kasang gaw, moi prat, ya prat, htawm hpang prat na mungkan shinggyim masha ni yawng a yubak mara hpe magawn la nna kasha Madu Yesu Hkristu a lahpa hta sumpum mara dat ai. Shinggyim hkum hkrang sa dagraw ai Karai Kasang gaw anhte a kaya kahpa hte daru sharin ai lam hpe hkam mana sha sai. Anhte a yubak mara hka hpe shi wa kau ya sai. Dai aten kadun hkying hkum masum laman hta Madu Yesu Hkristu gaw anhte a malai ngarai mung na tara jeyang ai ari hpe hkam sha lai wa sai. Karai Kasang hpe nang hte ngai jaw ra ai yubak hka hkyep mi mung n ngam hkra Shi wa kau ya sai.

Dai majaw Chyum Laika hta, "Yehowa chyawm gaw shi (Yesu Hkristu) hpe ahpye alam di na ra nna, machyi shangun wu ai . . . Yehowa ra ai hku shi a lata hta awng wa na ra ai. Shi (Yesu Hkristu) myit masin shakut sharang ai a akyu shi (Kawa Karai Kasang) mu lu nna, myit dik na ra ai," nga nna tsun da ai. (Esaia 53:10-11). Yuba hka wa kau ngut yang Kawa Karai Kasang myit dik nga ai.

"Dai gaw yubak hpe raw dat kau myit ga, law law a matu ru kau ya ai, dai ga shaka hte seng ai nye a asai rai nga li ai." (Mahte 26:28)

Shalai wa ai poi lusha hpe sape ni hte rau Yesu sha ngut ai hpang, Yesu gaw shi hpe gumlau na Yuda hpe yet kau sai. Yuda pru mat ai hpang, Hkristu gaw shi a makau e shinggrup nga ai sape 11 hpe Madu a shana shat sha poi woi galaw ai. Shawng nnan shi a sape ni hpang de muk hpe shalai ya let, "*Ndai gaw nanhte a*

matu ya kau ai nye a hkum rai nga li ai," nga nna tsun ai. Dai h pang gawm hpe bai shalai ya n htawm, "Ndai gawm gaw nanhte a matu ru kau ai, nye a asai hta gaw da ai, ga shaka ningnan rai nga ai," nga nna tsun ai. (Luka 22:19,20)

Kahtawlik nawku Hpung gaw ndai kaw grai shut nga ai. Yesu gaw tsabyi ntsin hpe shi a asai shatai kau nna, sape ni gaw shi a asai hpe lu ai, ngu sharin ya ma ai. Yesu gaw shi a hkum daw chyen majing hpe sha na matu jaw kau ai ngu nna sharin ya ma ai. Dai majaw Misa hkungga poi hta wafer muk hte tsabyi gawm hpe lang nna shaman na matu lata sharawt dat ai hte rau, dai muk hkyep hte tsabyi gaw Madu Yesu a ashan hte asai byin mat sai nga sharin ya ma ai.

Ndai lam hpa lachyum n pru ai hpe Mahte 26:28 hta dan leng nga ai. Gawm hpe shalai ya ai shaloi Yesu Hkristu asak naw hkrung nga ai. Dai gawm na tsabyi ntsin gaw shi a asai teng yang, shi si mat chyalu rai na re. "Ndai tsabyi ntsin gaw nye a asai kumla rai nga ai," nga nna shi tsun ai re. Muk hpe karan ya ai shaloi shi a asai majing hte gayau sha na matu jaw ai n rai. Shi a sape ni hpe lachyum shaleng ai kumla madun dan ai sha rai nga ai. Shanhte a matu daw hten mat na shi a hkum hkrang a kumla hku nna muk hpe shalai ya nga ai. Dai muk gaw shi a hkum shan nan n re ai hpe sape ni chye ai.

Dai Mahte 26:28 hta nan, hpa majaw shi a asai hpe hkaw kau na lam anhte hpe shaleng dan nga ai. Wudang ntsa e Yesu Hkristu asai hkaw kau ai gaw yubak hpe raw dat kau na matu rai nga ai. Yesu Hkristu asai hkaw kau ai majaw yubak mara dat hkrum sai rai yang, anhte kaga hpa mi naw galaw ra na rai ta? Hpa n ra sai.

Yawhan 19:30 hta "Ngut ma sali ai," ngu Madu Yesu tsun nna marawn let shi a baw hpe nga' di nhtawm nsa jahti, kau ai lam ka da ai. Ndai dinghta mungkan ntsa e galaw gunhpai na matu Kawa Karai Kasang ap da ai amu bungli hpe Madu Yesu shangut shakre kau sai. Ndai magam lit gaw, anhte a yubak mara yawng

hpe shi a ntsa e mara nna jeyang ari jaw ai majaw, Shi a Wenyi nni nkri hkrum ai hpe Kawa Karai Kasang mu lu ai hte, Yesu Hkristu galaw ai lam hta myit du myit dik lu na lam rai nga ai.

Ya nye a yubak mara hpe raw dat kau hkrum na matu Kawa Karai Kasang a man de ngai wa tsap yang, shi a matu ngai galaw sai mai kaja ai bungli hpe n sa ap ya nngai. Dai lam ni gaw Karai Kasang a matu hpa lachyum n pru ai. Karai Kasang hpang de ngai sa ai shaloi Yesu Hkristu a hkungga hpe ngai nawng ya nngai. Yesu Hkristu jaw kau ai manu jahpu a majaw htani htana shim ai lam hte Karai Kasang a Mungga teng man ai lam hpe ngai chye nngai.

Htap Lahkawng'' Tsin:yam: Tara''

(The Law of Double Jeopardy)

Htap lahkawng tsin-yam tara hku nga yang ru''hka'' amu langai mi a matu lahkawng lang n wa ra ai. Nang mawdaw nau shachyang gau ai majaw rim hkrum ai ngu ga. Tara rung de du yang tara agyi wa gaw nang hpa tsun na kun? ngu san na ra ai. Nang gaw, "Ngai mara lu nngai" ngu htan na re. Shaloi nhtoi 150 ya hte \$ 150 hkam ra ai" nga na ra ai. Dai majaw nang gaw 150 ya htawng rawng nna \$ 150 wa kau ra sai. Ru hka jahpu manu nang wa kau sai.

Nang nta bai du ai shaloi pya:da: balik ni sa nna, bai sa rim ai ngu ga. Ya hte sha tara rung de wa kau sai lam tsun dan tim, nang hpe bai rim mat ai ngu ga. Tara agyi hpe nang hka wa kau sai lam tsun sanglang dan tim tara agyi wa gaw nang hpe nhtoi 150 ya hte \$ 150 bai hkam shangun ai ngu ga. Ndai zawn re ai lam gaw htap lahkawng tsin-yam tara a majaw Amerika mungdan hta galoi n byin ai. Nang lahkawng lang n wa ra ai.

Dai gaw htani htana shim lam hte gara hku seng wa sata? Masha langai mi dai ni hkye hkrang la hkrum nna hpawt ni dai hpe bai tat sum kau lu ai ngu nna ngai kam ai rai yang, nye a yubak mara a matu Madu Yesu dai ni hka wa kau sai rai tim, hpawt ni na

matu n lawm na re. Raitim, Yesu Hkristu si hkam ai gaw masha yawng mayawng a yubak mara yawng a matu ram la nga ai, nga nna Karai Kasang tsun da ai.

Karai Kasang a Mungga hpe kam sham na matu ngai lata la ngai. Nye a yubak mara yawng a matu Yesu Hkristu manu jahpu hkrat hkam nna wa kau ya sai lam Chyum Laika hta tsun da ai. Wudang ntsa e shi si hkam ai gaw nye a yubak mara yawng hpe raw dat kau na matu rai nga ai. Yesu Hkristu nni nkri hkam ai hpe Karai Kasang mu nna masin kawp myit dik mat ai. Dai majaw nye a yubak mara hka hpe Madu Yesu wa' kau ya sai majaw, nye a hkye hkrang la ai lam hpe bai n tat sum kau sana ga sadi hpe Chyum Laika kaw na ngai lu la nngai.

Wudang ntsa e Yesu Hkristu si hkam ai lam gaw nye a yubak mara hpe wa kau sai. Ndai dinghta ga ntsa de ngai garai n du wa madawm shi yang kaw nna Shi si hkam sai re. Nye a yubak mara ni gaw Shi si hkam ai lam hte tau hkrau matut mahkai nga ai. Shi gaw ngai shangai wa ai shani kaw na ngai hkye hkrang la hkrum ai 1971 ning du hkra ngai shut ai mara a matu sha n-ga 1971 ning kaw na ya ten du hkra, ya ten kaw na ngai si ai ten du hkra na nye a mara a matu mung hka wa kau ya sai.

Nye' A, Yubak Mara A, Matu: Hka'' Wa' Ai: Lam:

(The Only Payment for My Sin)

Nye a yubak mara a matu hka" wa' kau ya ai gaw Hkristu si hkam ai lam sha rai nga ai. Chyum Laika buk ting hpe sawk tam yu yang, nye a yubak mara ni hpe raw dat kau ya lu na lam kaga gara kaw mung n mu sai.

Yubak mara hte seng nna galaw lu na lam lahkawng sha nga ai. Langai ngu na hta, Yesu Hkrsitu hpe na a yubak mara hka" wa' kau shangun na. Lahkawng ngu na hta, ngarai" mung de shang nna na a yubak mara hka hpe nang nan wa na. Raitim, nang Ngarai''

mung de shang mat jang na a yubak mara hka hpe nang tsep kawp wa lu sana n rai. Na a mara hka hpe tsep kawp wa na matu nni nkri hkam na aten galoi mung du wa sana n rai.

Dai lam hpe myit dat yu u, nang gaw na a yubak mara hpe ngarai" mung kaw htani htana prat dingsa wa nga na re. Raitim, wudang ntsa e hkying hkum masum laman" Madu Yesu Hkristu nni nkri hkam ai gaw, nye a yubak mara, na a yubak mara hte, mungkan shinggyim masha yawng a yubak mara hka" hpe wa' kau ya sai. Ngarai mung kaw anhte htani htana n wa' lu ai hka hpe Yesu Hkristu gaw hkying hkum masum laman" e wa kau ya sai re.

Hkye hkrang la hkrum ai lam hpe bai tat sum kau lu ai ngu nna ngai kam ai rai yang, Yesu Hkristu si hkam ai gaw, htani htana shim lam a matu garai n law ai majaw, ngai nan mung lama ma naw' galaw shakut jat ra na re. Nye a yubak mara hpe raw dat kau ai hkrum lu hkra Yesu Hkristu galaw sai amu a ntsa e ngai lama ma naw kahtap jat ra na hku ang ai.

Galaw ngut sai Madu Yesu Hkristu a magam bungli ntsa e nang kahtap jat lu na lam lama mi mung n nga ai. Dai majaw, masha langai mi bai shangai ngut sai hpang shi lu la ai hkye hkrang la ai lam hpe galoi mung n tat sum kau lu ai ngu nna ngang ngang kang kang ngai kam sham nngai. Hkye hkrang la hkrum sai hpe bai tat sum kau lu ai rai yang Yesu Hkristu hka wa ya ai gaw hpa lachyum n pru tang n du sai.

Yesu Hkristu A, Ya' Na" Sasana Magam" A, Majaw

(Because of the Present Ministry of Jesus Christ)

"Karai Kasang a lata la ai wa hpe kadai wa mi mara shagun lu na a ta? Karai Kasang gaw ding hpring shangun ai wa rai nga ai. Daw dan lu ai wa gaw, kadai wa mi rai nga a ta? Si hkam nna, Rai sa, si hkam ai hta n-ga, si mat ai ni kaw na, hkrung sharawt

la ai hkrum nhtawm, Karai Kasang a hkra lata e rai nga let, anhte a matu mara hpyi htinglu ya ai wa Hkristu Yesu nan rai nga ai." (Roma 8:33-34)

"Kaning rai nme law, Hkristu gaw, lamu na kasi a sumla sha rai nga nna, masha lata hte gap tawn ai Chyoipra ai shara kata de n shang ai sha, anhte a matu mara Karai Kasang a man e dan dan pya nga na nga, sumsing lamu kata de nan shang wa sai." (Hebre 9:24)

"Ngai shu ngai sha ni e, nanhte yubak n galaw myit ga, ndai hte gaw nanhte hpe ka dat nngai. Rai timung, masha langai ngai yubak galaw hkrup a yang gaw, dai a man e htinglu htinglai ya ai wa, Yesu Hkristu ngu ai ding hpring ai Madu gaw, anhte lu ga ai." (1Yawan 2:1)

"Kaning rai nme law, anhte hpyen ni naw rai nga ga yang, shi a kasha a si hkam ai a majaw, anhte Karai Kasang hte htinglu htinglai ai, hkrum lu saga ai rai yang, htinglu htinglai hkam la ngut jang, shi a asak sumdam hta e, anhte hkye hkrang la ai grau nna hkrum na ga ai." (Roma 5:10)

Hkristu gaw wudang ntsa e si hkam ngut ai hpfung sumsing lamu de bai lung wa sai. Dai ni Shi gaw, sumsing lamu ntsa e shi a Kawa a hkra maga de wa dung nga ai. Ya yang sumsing lamu de Madu Yesu Hkristu wa nga nga ai gaw, nang hte nye a matu rai nga ai lam Chyum Laika hta tsun da ai. Shi gaw dai kaw nga nna anhte a matu hpyi htinglu nga ai. Shi gaw anhte a malai Kawa kaw hpyi htinglu ya ai tara kasa rai nga ai.

**Karai Kasang Gaw An''hte: Hpe' Yubak N: Shut'
Shangun'' Mayu: Ai:**

Htani htana shim lam hpe nang kam sham ai ngu tsun jang, matut manoi yubak galaw nna lawt lu na lam hpe kam ndai ngu na ni pru wa na re. Roma Laika hta mung kasa Pawlu hpe dai zawn nga nna mara shagun ai lam hti lu ga ai. Shing re ai sharin shaga masa hte kabu gara shiga hpe kasa Pawlu n hkaw tsun ai lam shanhte hpe sanglang dan nga ai.

"... nanhte yubak n galaw myit ga, ndai hte gaw ngai nanhte hpe ka dat nngai." (1 Yawhan 2:1)

Anhte hpe yubak mara kaw na makawp maga na matu Karai Kasang Mungga hpe ka da nga ai. Anhte kam ai daram yubak mara shut hpyit tawt lai na ahkang lakmat lu la na matu ka da ai n rai. Nang gaw Karai Kasang a kasha majing rai yang, yubak galaw mayu ai myit nang hta n rawng na re.

**An''hte: Yubak Galaw:
Shut' Yang Yesu Hkristu Gaw An''hte:
A, Hpyi'' Htinglu, Ya: Ai: Tara'' Kasa: Tai: Nga Ai:**

Hpyi htinglu ai wa hpe Tara Kasa ngu nna mung shamying ma ai. Yesu Hkristu gaw ding hpring ai Tara Kasa rai nga ai. Shi gaw sumsing lamu na Kawa Karai Kasang a man hta tsap nna Karai Kasang a tara rung kaw anhte a malai hpyi htinglu ya nga ai. Anhte yubak galaw shut yang Gumlau Nat gaw sumsing lamu de kagat lung wa nna, "He! Doug Hammett yubak bai shut sai," nga nna tsun ai. Raitim, Yesu Hkristu rawt tsap nna, "Wa" e, Doug Hammett a matu hkaw kau ai nye a asai hpe dum u. Dai gaw

yubak mara yawng hpe shaprai kau sai lam dum u. Wa e, shi a marang e n rai, nye a marang e, shi hpe mara raw dat kau ya rit," ngu nna hpyi htinglu ya nga ai. Kawa Karai Kasang mung, "Mara raw dat ya sai" ngu nna tsun ai. Sumsing lamu ntsa e anhte a matu hpyi htinglu ya ai Tara Kasa anhte lu ga ai majaw Satan sum sai.

An''hte: A, Matu: Yesu Hkrsitu Hpyi'' Htinglu, Ya: Ai:

Madu Yesu gaw, ya yang sumsing lamu mungdan e nga nga nna, Karai Kasang a kasha shagu a malai hpyi htinglu ya nga ai. Anhte si ai shani du hkra, galoi mung anhte hkumtsup lu na n rai. Raitim, sumsing lamu hta hkye la Madu langai mi hpe anhte lu da ga ai rai nna, ya yang na Shi a sasana magam bungli gaw Shi a masha ni hpe lit la lanu lahku ai lam rai nga ai.

Hpungdim

(Conclusion)

Yesu Hkristu hpe nye a Hkye la Madu ngu hkap la ai shani kaw nna, nye a hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau na gin jang: galoi mung n mu ai ngu nna hkrak sha ngai tsun lu nngai. Kawa Karai Kasang hte daw hkat ai lam tat sum kau na n tsang ra ai. Dai hte seng nna galoi mung ngai hpa myit n ru ra ai.

Anhte tsang ra ai lam gaw, anhte yubak mara bai shut hpyit nna Kawa Karai Kasang myit n pyaw n ngawn lam shabyin na ngu ai rai nga ai. Shi a myit sharawng awng ai lam hte nhtan shai ai de sa wa na tsang ra ai. Shi a mying ningsang hpe arawng jahpoi kau hkrup na tsang ra ai.

Ngai si yang sumsing lamu mungdan de shang lu na hpe ngai

kam nngai. Dai hte seng nna, kam shut ai lam, ung ang ai lam, ngai hta hpa n nga ai. Madu Yesu Hkristu a ga sadi, Shi a akyu hpyi ga, shi hka" wa' kau ya ai lam hte ya yang na Shi a Sasana magam bungli a majaw ndai lam hpe ngai chye nngai.

DAW 4

Chyoir'a Ai: We:nyi: A, Bungli

(The Work of the Holy Spirit)

"Ngai shanhthe hpe n htum n wai asak jaw da we ai rai nna, shanhthe galoi mung hten bya ai hkrum na n rai; nye a lata na shanhthe hpe gade ai kashun la ya lu na n rai. Shanhthe hpe nye a lata hta ap ya ai, nye Wa gaw, yawng hta grau kaba nga ai rai nna, kadai mung Wa a lata na shanhthe hpe kashun la ya lu na n rai."
(Yawhan 10:28-29)

Lucifer hpe Karai Kasang nnan hpan yang Jahpawt manap a kasha, Ninghtoi gintawng hku nna hpan da sai. Shi gaw hkum tsup ra n rawng ai Chyoipra ai hta hpan da hkrum ai lamu kasa kaba rai nna, Sumsing lamu na ahkyak ai magam bungli n kau mi hpe ap da hkrum ai wa mung rai nga ai. Raitim, Lucifer gaw Karai Kasang hpe manawn masham myit shang nna Karai Kasang a tingnyang hpe shingjawng kashun la mayu wa ai, nga nna Chyum Laika hta tsun da ai. Shi a gumrawng myit a majaw, Sumsing lamu kaw na hkindit jahkrat kau ai hkrum nna, ya na hte maren gum lau nat, Satan, masu hkalem ai wa, masu ka, masu magaw lam yawng a Kawa tai wa sai. Shi gaw Karai Kasang hpe woi gumlang ai ningbaw rai nga ai. Raitim, mi nnan e gaw hkum tsup ra n rawng ai Chyoipra san seng lam hta hpang wa nna, Karai Kasang hte tsep kawp kanawn mazum lai wa sai re.

Adam yan Ewa hpe Karai Kasang hpan ai shaloi hkum tsup ra n rawng ai Chyoipra ai hku hpan da sai. Shan hpe yubak galaw chye ai yubak masha hku hpan da ai n rai. Hkum sha" nga nna Karai Kasang hkum" tawn da ai namsi hpe di sha na matu hpan da ai n rai. Shan gaw yubak hta n hkrat sum n mai n rai. Raitim, Adam hte Ewa lahkawng yan yubak shut na lam lata la ma ai.

Nang hte ngai hpe hkum tsup ra n rawng ai Chyoipra ai hku hpan da ai n rai. Anhte gaw hkrat sum ai Adam a hkrang bung sumla hte maren yubak arawn alai gawng shing-yan hpe sali wunli hkringhtawng dagraw ai ni rai nga ai. Anhte gaw yubak galaw chye ai arawn alai dagraw nna ndai mungkan ga de shangai sa wa ai ni rai nga ga ai. Lucifer hte Adam pyi yubak shut na matu lata la ai rai yang, yubak hta hkrat sum chyalu ndai mungkan ga de yubak arawn alai hkringhtawng dagraw nna shangai wa ai anhte gaw, yubak n shut ai sha nga lu na lam gara hku mung n mai byin na re.

Anhte a hkye hkrang la ai lam hpe pahkam hkam ya na lam lama ma hpe Chyum Laika hta Karai Kasang n jaw da ai rai yang, anhte gaw myit mada shara n nga hkra mat mat na ga ai. Mi kaw na yubak arawn alai kap ai anhte gaw, yubak mara kaw na hkye hkrang la hkrum na lam n nga ai. Hkye hkrang la ai lam hpe n tat sum kau hkra mazing da lu na lam mung n nga ai. Anhte hpe Karai Kasang sha lit la nna atsang arang rai n kyem mazing da yang, Karai Kasang a kasha matut tai nga lu na lam n nga ai. Lama wa Karai Kasang gaw anhte hpe tinang hkum tinang hkye la na lit hte Karai Kasang a kasha tai nga lu na lit ap da ai rai yang, anhte gaw teng sha yubak de hkrat kadawng bang nna Karai Kasang hte tsan ai de pru hkawm mat na sha rai nga ai. Shing rai, anhte gaw htani htana asak lu la na myit mada shara nga sana n rai.

1971 ning hta ngai hkye hkrang la hkrum ai shaloi, nye a asak hkrung lam gaw ndai dinghta ga ntsa e mung, htani htana prat dingsa mung tsep kawp galai shai mat sai hpe chye lu ai majaw kabu nngai. Nye a htani htana dum nta gaw Ngarai" mung a malai sumsing lamu mungdan rai mat sai. Dai gaw galoi mung galai shai sana n rai. Ya ngai gaw Karai Kasang a arawn alai nnan lu nna, shawoi na zawn n rai mat sai. Hkye hkrang la hkrum sai anhte gaw bai shangai sai ngu na lam hta kam hpa nga lu ga ai. Karai Kasang gaw anhte hpe hkye la sai rai nna, shi gaw anhte hpe matut nna hkye la hkrum da shangun ai wa rai nga ai.

Sin masum kapyawn nna rit ai sumri hpe aloi sha gang dut

kau lu ai n rai, nga nna Chyum Laika hta tsun da ai. (Hpaji Ningli 4:12) Htani htana shim lam hte seng nna kawa a bungli hte kasha a bungli matut mahkai nga ai lam hpe anhte mu lu saga ai. Ya gaw Chyoipra ai Wenyi a bungli hte anhte hpe shi mung kyem rem nga ai lam bai jawm sawk yu na ga ai.

"Kaning rai nme law, masha a jaw e si hkrung si htan byin wa ai zawn, masha a jaw e mung si mat ai ni matu bai hkrung rawt wa na lam tai wa sai. Yawng mayawng gaw Adam hta e si mat wa ai hte maren, yawng mayawng gaw Hkristu hta e bai hkrung wa na ma ra ai." (1 Kor. 15:21-22)

"Dai rai nna, masha langai mi a jaw e yubak gaw mungkan ga e shang wa nna, yubak a majaw si hkrung si htan shang nang wa ai hte maren, yawng mayawng yubak kap nga ma ai majaw, masha nlang kaw e si hkrung si htan du bang wa sai." (Roma 5:12)

"Yesu gaw, Ngai nang hpe gaja wa teng teng tsun de ga, Ntsa de nna n shangai ai masha gaw, Karai Kasang a mungdan mu lu na n rai, ngu nna shi hpe htan wu ai. Bai Nikodi gaw, Masha gaw aprat kaba sa yang, kaning rai bai shangai lu na a ta? kanu a hkritung de bai shang nna shangai lu na a ni? ngu nna san wu yang, Yesu gaw, Ngai nang hpe gaja wa teng teng tsun de ga, Hka hte Wenyi e n shangai ai masha gaw, Karai Kasang a mungdan hta shang lu na n rai; hkum shan hte shangai ai gaw, hkum shan rai nga ai; Wenyi hte shangai ai chyawm gaw, wenyi rai nga ai. Ntsa de nna shangai lu na myit dai, ngu nna ngai tsun ai hpe hkum mau et." (Yawhan 3:3-7)

"Anhte hkum nan galaw ai ding hpring ai magam bungli a majaw n re ai sha, shi a matsan dum ai chyeju

majaw she, bai shangai lam hte seng ai kashin kamun kau ya ai hte, anhte a hkye hkrang la ai Madu Yesu Hkristu a marang e, anhte a ntsa e n taw n tsang ru bun ya ai Chyoipra ai Wenyi e myit ningnan galai ya ai hte e, shi anhte hpe hkye hkrang la mi ai." (Titu 3:5-6)

An''hte: Yawng Yubak Masha Hku: Shangai Wa Ga, Ai:

(We Are All Born Sinners)

Ndai dinghta mungkan ntsa de anhte shangai wa ai shaloi, Adam a amyua lakung hkringhtawng dagraw nna shangai wa ai lam Chyum Laika hta sharin ya ai. Maga mi hku tsun ga nga yang, anhte gaw shinggyim kanu yan kawa sha n-ga, lahkawng maga kaji kawoi, kaji ke kawoi ke, ji woi ji wa ni lu ai ni rai nga ga ai. Mungkan ntsa shangai wa ai masha a ahtik labau gawn yang Edin sun na Adam yan Ewa kaw du ai sha re.

Adam yan Ewa hpe ndai dinghta mungkan ga de nnan hpan da yang hkum tsup ra n rawng tsep kawp Chyoipra ai re. Shan gaw Karai Kasang hte rau hkawm sa nna kanawn mazum nga lu ma ai, Karai Kasang gaw Edin sun de yu sa nna Adam hte rau hkawm chyai nga ai. Shing rai shan shada ga shaga hkat ma ai.

Lani mi na nhtoi hta, Adam gaw Karai Kasang hkum sha nga nna hkum da ai namsi hpe sha na matu Ewa hpaji jaw ai ga madat nna hkan sa na lata la nu ai. Karai Kasang "Hkum sha!" nga nna hkan da ai namsi hpun langai mi sha nga ai. Raitim, Adam gaw, dai hpun na namsi di sha nna Karai Kasang hpe ning hkap nga ai. Dai shaloi jang shi si hkrum sai. Hkum hkrang si mat ai n rai, wenyi si mat ai lam rai nga ai. Shi hkum hkrang ahkrung nga nna naw hkawm nga ai, naw shaga nga ai, naw myit sumru nga ai. Raitim wenyi hta shi si mat sai. Hpang jahtum e gaw shi a hkum hkrang mung hkan si nang ra sai. Roma 6:23 hta ndai lachyum hpe tsun da nga ai. "Yubak a shabrai gaw, si mat ai lam rai nga ai." Roma 5:12

hta mung "Dai rai nna masha langai mi a jaw e, yubak gaw mungkan ga e, shang wa nna yubak a majaw si hkrung si htan shang nang wa ai hte maren, yawng mayawng yubak kap nga ma ai majaw masha nlang kaw e si hkrung si htan du bang wa sai," nga nna tsun da ai.

Dai masha langai mi ngu ai gaw mungkan ga de yubak la shang wa ai Adam rai nga ai. Anhte gaw dai Adam a dinghku hta shangai wa ai majaw, yubak hkringhtawng dagraw ga ai. Anhte gaw, si hkrung si htan nan hpe mung sali wunli hkringhtawng dagraw hkam la ga ai. Lani mi na nhtoi hta anhte a hkum hkrang si mat nna lup sunghku de shang ra na hta n-ga, anhte a wenyi si nna Karai Kasang hte kanawn mazum makyit mahkai lam mung di mat na rai nga ai. Anhte gaw shi hte ga n shaga hkat lu sana, shi hte hku hkau kanawn mazum lam mung n nga sana. Karai Kasang gaw anhte hte hpa n seng mat sai majaw dai madang hta sumsing lamu mungdan de anhte n shang lu sana rai nga ai. Ndai mungkan ga de hkum shan hta anhte shangai sa wa nna, Adam a dinghku amyru ru sai lakung hta shangai wa saga ai.

An''hte: Yawng Bai'' Shangai Hkrum'' Ra Ga, Ai:

(We all Need to be Born Again)

Yawhan Laika daw kaba 3: hta Hkristu kaw sa jahkrum ai Nikodi a lam anhte mu hti lu ga ai, Yesu gaw yu maya sara n re ai lam Nikodi dum chye nga ai. Shi gaw Yesu hta lama mi laklai ai hpe mu chye ya nga ai. Yesu gaw Nikodi hpe, "Nang bai shangai ra n dai," ngu nna hkap tsun ai. Nidodi gaw hkum shan madang hku sha myit nga ai majaw shing nga nna hkap tsun ai hpe na mau mat ai. Shi hkum hpe bai kaji ginjup mat shangun nna kanu a kan de bai shang na n mai byin ai hpe shi chye ai. Shi gaw Yesu hpe, "Dai gaw kaning rai byin lu na a ta?" nga nna san nga ai. Mahtai gaw n mai byin ai, ngu mayu nga ai. Na Nu" a kan de bai n mai shang ai hta n-

ga, hkum tsup ra n rawng ai asak hkrung lam hku mung n mai hkawm sa ai.)

"Yesu gaw, Ngai nang hpe gaja wa teng teng tsun de ga, Hka hte Wenyi e n shangai ai masha gaw, Karai Kasang a mungdan hta shang lu na n rai." (Yawhan 3:5)

Bai shangai ai ngu ai gaw kanu a hkritung de bai shang nna, lahkawng lang ngu na hkum tsup ra n rawng ai asak hkrung lam nnan sing, kalang mi bai hpang ai hpe tsun mayu ai asak hkrung lam nnan hta hkawm sa ai lam hpe sha tsun mayu ai mung n rai nga ai. Masha langai mi gaw nawku hpung langai mi kaw hpung shang ai majaw bai shangai ai n rai. Hkalup hkam ai majaw mung n rai. Dai gaw sumsing lamu mungdan de shang lu na lam mahkrun n rai.

Sumsing lamu mungdan de shang lu na matu, masha langai mi lahkawng lang shangai ra ai. Shawng nnan hka, hta, shangai ra ai. Ndai gaw hkum shan hte shangai wa ai lam rai nga ai. Hpa majaw ta? Nga yang, ma chyangai garai n shangai yang hka, sumbu, naw' baw, mat ra ai.

Lahkawng ngu na hta gaw wenyi e shangai ai lam rai nga ai. Ndai dinghta mungkan ntsa de shangai wa ai hte sha garai n ram ai. Chyoipra ai Wenyi a n-gun atsam hte anhte lahkawng lang ngu na bai shangai lu ga ai.

Nnan: Shangai Ai: Hku: Hkye" hkrang La" Hkrum" Ai:

(Salvation Comes Through the New Birth)

Mungkan ntsa shangai wa ai anhte hkum shagu gaw Adam a yubak arawn alai hpe hkringhtawng dagraw' ga ai. Dai yubak hkringhtawng a majaw anhte gaw yubak galaw shut loi nna, yubak a shabrai rai nga ai si hkrung si htan hpe sali wunli hkam la ga ai. Dai si hkrung si htan lam gaw, hkum hkrang si nna lup sunghku de

shang ai hte sha n ngut ai; Chyahtum chyalai Madu Karai Kasang hte matut mahkai kanawn mazum la ai ni di mat nna shi hte rau htani htana prat dingsa nga lu na lam n mai byin mat ai rai nga ai.

Sumsing lamu mungdan de shang lu na mahkrum langai mi nga ai lam Yesu Hkristu tsun ai. Dai gaw hkum shan hta shangai ai lam n re ai, Wenyi e shangai ai, lahkawng lang ngu na bai shangai ai lam rai nga ai. Ndai lam gaw hkum hkrang si mat nna masha bai sa paw ai masa hku n rai. Nang asak hkrung nna nga shut kau ai na a aprat hpe nnan kaw na bai sharai na matu, bai kaji mat nna shangai ai masa mung n rai.

Sumsing lamu mungdan de shang na lam gaw bai shangai ai lam re, nga nna Yesu Hkristu tsun ai. Anhte gaw Karai Kasang a Chyoi pra ai Wenyi hku nna bai shangai ga ai (Titu 3:5). Anhte hkye hkrang la hkum ai ten hta anhte kaw shi sa nna anhte hpe asak nnan sa jahkrung dat ya ai majaw Karai Kasang hte matut mahkai kanawn mazum lu ga ai.

Chyoipra' Ai: We:ny: A, Bai'' Shangai Shalat Ai: Lam:

(Regeneration of the Holy Spirit)

Titu 3:5 hta "bai shangai lam hte seng ai kashin kamun kau ya ai hte anhte a hkyehkrang la ai madu Yesu Hkristu a marang e anhte a ntsa e n taw n tsang ru bun ya ai Chyoipra ai Wenyi e, myit ningnan galai ya ai hta e, shi anhte hpe hkye hkrang la mi ai," nga nna tsun da nga ai. Hkye hkrang la ai lam gaw anhte galaw ai dinghpring ai bungli hku byin wa ai n rai, Karai Kasang a Chyoipra ai Wenyi a magam bungli hku byin wa ai rai nga ai. Chyoipra ai Wenyi gaw anhte hpe asak ban bang ya ai rai nga ai.

Dinghku: Nnan:

Ngarai mung de sa ging ai shinggyim masha langai mi hku nna, sumsing lamu mungdan na htani htana asak hpe hkam la lu na

matu ngai gaw kaga dinghku masha jahpan hta shang ra ai. Adam a labau lasang dinghku amyru sai kaw na, sumsing lamu mungdan de shang lu na ahkang de du na matu, nye a gin-ru ginsa hpe galai kau ra ai. Adam a labau lasang hta ngai naw lawm nga yang ngai gaw Ngarai" mung de sa ging ai rai tim, Yesu Hkristu hpe nye a Hkye la Madu shatai nna hkap la kam sham ai ten kaw nna gaw, Adam a dinghku masha jahpan kaw na ngai hpe Karai Kasang shaw la nhtawm, Yesu Hkristu a aru arat roi sai jahpan de bang la ya sai. Yesu Hkristu gaw nye a amyru hkring htawng ningbaw tai wa sai.

Arawn: Alai Ning:ja'' Nnan:

Dai lam byin ngut jang, ngai gaw arawn alai ningja nnan hpe sali wunli hkam la sai. Nye a arawn alai ningja dingsa gaw yubak shut na maga de shanang nga ai. Ngai hku nna galoi mung yubak mara sha shut nga ai. Kaja ai hku kade dalam nga shakuk yu tim, hpri hkyep gaw hpri sharaw hpang de sha kap mat ai zawn, yubak lam de sa shanang sa wa nga ai. Rai tim, Yesu Hkristu hpe ngai hkap la kam sham ai ten kaw nna gaw, ngai hpe Karai Kasang a atsam ningja rai nga ai arawn alai ningja nnan jaw bang ya sai, (2 Petru 1:4). Ya ngai gaw dinghpring ai maga de mahtang shanang sa wa nngai.

Hkum tsup ra n rawng ai madang de ngai du sai ngu nna tsun mayu ai n rai. Ninghkap gasat na arawn alai ningja dingsa ngai hta naw rawng nga ai, rai tim ya ngai lata la ai lam lu sai. Shawng de gaw dai yubak hta ngai hkang abai nga lai wa sai, rai tim ya gaw Yesu Hkristu a matu asak hkrung na lata la lu sai, (Roma 6:8)

Pan:dung Nnan:

Ngai hkye hkrang la hkrum ai shaloi, ngai gat shadu na pandung nnan hpe mung lu la sai. Karai Kasang a htinggaw hta ngai jahpan shang ai shaloi, Hkristu lu ai yawng hpe ngai Sali wunli hkam la sai. Shi gaw htani htana asak lu ai, (1 Yawhan 5:11-12). Yesu Hkristu lu ai asak gaw, n htum n wai asak, Karai Kasang hte

seng ai asak, n hten n bya chye ai asak, awu, asin: n re ai asak rai nga ai. Dai majaw, ya ngai gaw, hkum shan asak sha n rai, wenyi asak hkrung ai masha langai mi hku nna nang hpe shaga nga nngai. Shawng de gaw nye yubak a majaw ngarai" mung de ngai man yawng lai wa sai. Rai tim, ya nye a gat du na jahtum pandang gaw, Sumsing lamu mungdan rai nga ai.

Nli Tum Nnan

"Nanhte gaw hten mat chye ai nli hta na n rai; hten mat n chye ai Karai Kasang a hkrung nga ai hte a nga nga ai mungga nli hta bai shangai wa lu manit dai." (1 Petru 1:23)

Ndai mungkan ga de ngai shangai wa ai shaloi hten bya chye ai nli tum hta shangai wa nngai. Ndai laika hpe hti nga ai nanhte yawng mung lani mi na nhtoi hta si mat na re. Nang gaw ndai aprat kaw na hkum hkrang wai mat na re. Nang hpe ndai mungkan ga de shangai dat ai nli tum gaw hten bya chye ai Adam a htinggaw na nli tum rai nga ai.

Nang gaw asak hkrung nga lu na matu shangai wa ai n rai. Si mat na matu shangai wa ai rai nna, lani mi n rai yang lani mi hta ndai lam byin wa na sha re. Nang gaw na nnu yan nwa e kaja dik jaw lu ai hten bya chye ai nli tum hta shangai wa ai majaw, hten bya chye ai lam hku nang shangai wa sai. Hpang jahtum e gaw, dai hten bya chye ai nli tum si mat na ra ai.

Raitim, bai shangai ai anhte gaw Karai Kasang a htinggaw hta shangai wa sai re. Dai bai shangai chyinghkai ai lam gaw Karai Kasang a Mungga ngu ai n hten n bya chye ai nli tum hte byin wa sai.

"Dai rai nna, kam sham ai gaw na la ai kaw nna, na la lu ai mahtang gaw Hkristu a Mungga a majaw pru wa ai." (Roma 10:17)

Ngai hkye hkrang la hkrum sai majaw, Karai Kasang gaw Adam a yubak ari hpe ngai hta si mat sai nga nna ndau masat ya

sai. Karai Kasang gaw ngai hpe "Doug, nang Ngarai" mung de n sa ra sai. Na a yubak mara shabrai wa kau ya sai. Na a ari mung shaprai kau ya sai. Yesu Hkristu a asai hte manu jahpu jaw kau ya sai majaw na a yubak mara yawng arut shatsai kau ya sai," nga nna tsun ai.

Karai Kasang a Mungga hkaw tsun ai hku nna Karai Kasang a Chyoipra ai Wenyi amu galaw ai majaw ngai gaw Karai Kasang a htinggaw hta shangai wa sai. Ndai shangai wa ai lam gaw, Karai Kasang a Mungga nan asak hkrung nna prat dingsa shanu nga ai majaw, galoi mung n hten mat ai shangai chyinghkai lam rai nga ai. Ndai bai shangai ai lam gaw Sumsing lamu mungdan hta n htum n wai ai sali wunli hkam la nna, galoi mung n wai n mat ai hku Karai Kasang hte kanawn mazum nga lu ai de hpang jahtum du lu na ga sadi mung ngai lu la nngai.

Ndai nhten n mat ai arawn alai rawng ai bai shangai ai ningja a majaw, prat dingsa agrin nga ai n hten n mat chye ai hku ngai shangai wa ai rai yang, dai hpe galoi mung dawm la kau ya lu sana n rai.

Chyoipra' Ai: We:nyi: Shanu Ai: Lam:

(The Indwelling of the Holy Spirit)

"Ngai mung Wa kaw hpyi nna, Wa mung, nanhte hte prat tup rau nga na matu, teng man ai hte seng ai Wenyi ngu ai Shalan Shabran ai wa kaga, nanhte kaw shangun dat ya na ra ai." (Yawhan 14:16)

"Nanhte hta e chyawm gaw Karai Kasang a Wenyi rawng nga myit yang gaw, nanhte hkum shan myit hta e n rai, Wenyi hta e nan rawng nga myit dai. Langai ngai gaw Hkristu a Wenyi n rawng yang dai wa shi hte n seng nga ai." (Roma 8:9)

Masha langai ngai hkye hkrang la hkrum yang, shi hta e Karai

Kasang a Wenyi shanu nga ai, nga nna Chyum Laika hta sharin shaga ya ai. Chyoi pra ai Wenyi gaw dai hkye hkrang la hkrum ai wa a kata e shara la nna asak hkrung shanu nga ai.

Adam hpe hpan da ai shaloi Karai Kasang a hkrang bung sumla hte maren, hkum tsup ra n rawng ai Chyoi pra san seng ai hku hpan da sai. Adam hpe yubak mara galaw na hku n hpan da ai. Shi gaw Karai Kasang hpe gumlang na matu da, sang dai lam lata la ra ai. Nang hte ngai ndai mungkan de shangai wa ai shaloi gaw yubak hta shangai nna yubak galaw na shanang ai yubak arawn alai hte hpawn shangai wa ga ai. Anhte gaw yubak galaw na matu lata la na ama' hkam: lu ga ai.

Dai majaw, nye a asak hkrung lam hpe Karai Kasang galai shai kau ya nna, prat dingsa a shanu nga ai. Marai langai ngai Chyoi pra ai Wenyi n lu la yang, dai wa gaw hkye hkrang la ai lam garai n hkrum nga ai.

Ngai Karai Kasang kasha re ai lam ama' hkam: ya ai gaw, Karai Kasang a Chyoi pra ai Wenyi a magam bungli rai nga ai. Chyoi pra ai Wenyi kalang mi shang shanu jang galoi mung bai n pru ai nga nna Chyum Laika hta ga sadi jaw da ai, Nye a Hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau mai ai rai yang, ngai si ai shaloi Ngarai mung de shang na re. Shaloi ngai hta rawng ai Chyoi pra ai Wenyi mung ngai hte rau Ngarai" mung de du mat na rai nga ai. Karai Kasang gaw shi hkum shi hpe Ngarai mung de n sa kau lu ai majaw, dai lam galoi mung n mai byin na re. Ngai bai mat mat yang ngai hta rawng ai Chyoi pra ai Wenyi mung mat mat na re ai majaw, kalang mi ngai hkye hkrang la hkrum jang galoi mung dai hpe ngai n tat sum kau na ama' hkam: lu la nngai. Bai tat sum kau na ngu ai gaw n mai byin ai lam rai nga ai.

Kam Sham'' Ai: Wa: Hpe' Shangang Shakang: Ai: Lam:

(Strengthening of the Believer)

Ndai lam hte seng nna masha ni chye na shut ai ningmu

lahkawng nga ai. Ningmu langai mi gaw, "Nye a hkye hkrang la ai lam hpe kyem mazing da lu hkra ngai lama ma galaw ra ai," ngu ai ningmu rai nna, kaga langai mi gaw: "Karai Kasang hpe magra noi nga jang ram sai," ngu ai ningmu rai nga ai. Raitim, teng man ai lam gaw, nye a hkye hkrang la ai lam hpe gara hku shakut nna mung ngai n kyem mazing da lu ai hte maren, Karai Kasang mahtang she, ngai hpe magra jum da ai, ngu ai lam rai nga ai.

"Shi a Wenyi a jaw e nanhte a kraw kata na masha hpe, atsam hte shadaw shalan nna, Hkristu gaw nanhte a kraw lawang e makam masham hte shanu nga lu u ga, shi a n taw n tsang ai hpung shingkang hte maren, nanhte hpe chyeju gam jaw na hte ..." (Ehp. 3:16-17)

Nye a kata na atsam hpe shadaw shalan ya nna ngai hpe matut grin nga shangun na gaw Chyoipra ai Wenyi a magam bungli rai nga ai. Ngai hpe shi a masha byin hkra n-gun jaw na lit mung Chyoipra ai Wenyi a bungli rai nga ai. Nye a bungli n rai. Sumsing lamu mungdan de lung wa na Karai Kasang a kasha langai mi hku nna ngai tsap nga lu ai gaw, nye a n-gun atsam a majaw n rai. Shi a atsam a majaw she rai nga ai. Nye a dinghpring ai magam bungli a majaw n rai, Shi a ding hpring ai bungli a majaw sha rai nga ai. Nye a mai kaja ai lam a majaw n rai, Shi a mai kaja ai lam a majaw she rai nga ai. Dai majaw, nye a hkye hkrang la hkrum ai lam gaw teng tup rai nga ai. Dai gaw ngai hta madung nga ai n rai. Shi hta madung nga ai.

Kam Sham" Ai: Wa: Dazik Dawk Hkrum" Ai: Lam:

(The sealing of the Believer)

"Shi gaw anhte hpe dazik shakap da nna, anhte a kraw lawang e Wenyi ngu ai masat dingsat jaw da ma ni ai. (2 Korinhtu 1:22)

"Nanhte mung, nanhte hpe hkye hkrang la sai kabu gara shi ga ngu ai teng man ai Mungga hpe na yu nna, shi hta e kam sham ngut yang, ndat da ai Chyoipra ai Wenyi hte dazik kap ai, hkrum ma nit dai: Wenyi chyawm gaw, Karai Kasang a hpung shingkang shakawn kungdawn na lam a matu, shi mari da sai ni gaw htingrai htingrat ai chyeju lu la hkra, anhte a sali wunli a masat dingsat rai nga ai." (Ehp. 1:13-14)

"Hkye hkrang la hkrum ai nhtoi du hkra, nanhte hpe dazik shakap ai Karai Kasang a Chyoipra ai Wenyi hpe, myit hkum shayawn myit." (Ehp. 4:30)

Hkristu hpe nang hte nye a hkye la madu ngu nna kam hpa ai shaloi anhte hpe dazik shakap up ai lam Karai Kasang tsun da ai. Chyoipra ai Wenyi a dazik daw k shakap ya ai sasana hpe chye na lu na matu gaw, moi na Chyum Laika prat hta shagun laika sa ai htung tara hpe shawng chye na da ra na re. Shanhte gaw ya prat na anhte zawn laika sa rung tsa:dek n lu ma ai. Shanhte laika shagun mayu yang mai:aw: hpyi hta laika ka nna shawng katsu kau ma ai. Lahkawng maga na katsu wa ai laika hpe kaang kaw wak naw" hte ju kahtaw k shakap ma ai. Ndai hpe dazik ngu shamying ma ai. Naw kahtet nga ai waknaw" pa kaw ta chyawp sumla hte dazik daw k ma ai.

Dazik daw k ngut jang shangun ma hpe laika hkap la na wa hpang de sa jaw shangun ma ai. Shangun ma gaw, dai dazik hpe jahten kau yang bai n mai daw k shakap ai majaw lam lapran e dai shagun laika hpe n lu hpaw hti ai. Masha kaga a laika lagu hpaw hti yang si: ari" jaw lu ai. Laika gun sa shangun hkrum ai shangun ma gaw, laika hkap la na wa a lata de di, rai du hkra sa jaw ra ai.

Chyoipra ai Wenyi dazik daw k ai ngu ai gaw, Yesu Hkristu hpe tinang a Hkye la Madu hku hkap la kam sham jang, Karai Kasang anhte hta Chyoipra ai Wenyi hpe dazik shatai nna jaw da

ai lachyum rai nga ai. Wak naw ja mat nna dazik dawk da ai laika gaw shadu ra ai shara de shim ai hte du lu ai zawn, anhte mung anhte du ra ai pandung de tup hkrak du lu na matu Karai Kasang a Chyoipra ai Wenyi gaw ama hkam jaw da sai.

Ehp. 1:14 hta "Shi mari da sai ni gaw htingrai htingrat ai chyeju lu la hkra, anhte a sali wunli a masat dingsat" shakap da sai lam tsun nga ai.

Ehp. 4:30 hta " Hkye hkrang la hkrum ai nhtoi du hkra," Chyoipra ai Wenyi dazik shakap da ya sai lam tsun da nga ai.

Chyoipra ai Wenyi dazik dawk ai lam gaw, anhte shut hpyit kataw ai ten du hkra na matu sha n rai; Karai Kasang hte anhte tsan gang mat ai ten du hkra sha hkam na hku n rai. Karai Kasang a chyeju hte, dai chyoi pra ai Wenyi a dazik dawk ai Sasana gaw, Hkye hkrang la hkrum ai shani du hkra na matu rai nga ai. Ngai gaw yubak de lam yit mat yang yit mat na, shing n rai ngai byin ra ai hku tut nawng n byin lu yang n byin na, raitim hpang jahtum e ngai gaw sumsing lamu mungdan hta shang ningngai lu na ama' hkam: lu la sai.

Chyoipra' Ai: We:nyi: A, Sali'' Wunli'' Masat

(The Earnest of the Holy Spirit)

*"Wenyi chyawm gaw, Karai Kasang a hpung shingkang shakawn kungdawn na lam a matu, shi mari da sai ni gaw htingrai htingrat ai chyeju lu la hkra, anhte a sali wunli a masat dingsat rai nga ai."
(Ehp. 1:14)*

"Shi gaw anhte hpe dazik shakap da nna, anhte a kraw lawang e Wenyi ngu ai masat dingsat jaw da ma ni ai. (2 Korinhtu 1:22)

Masat dingsat ngu ai gaw, arai lama ma mari yang tau hkrau shaw ya tawn ai ama' hkam: gumhpraw rai nga ai. Nang nta mari yang nta dut ya ai wa gaw nang kaw na ama' hkam: sabaw: gumhpraw (tsayan:) hpyi mayu nga ai. Tsayan: jaw tawn ai gaw, naw jaw ra ai manu gumhpraw hpe jaw shakre na lam kam mai ai kumla madun ai rai nga ai. Nang n mari shakre yang, nta dut ai wa gaw dai tsayan: hpe la sha kau na rai nga ai.

Karai Kasang gaw masha langai ngai hpe hkye hkrang la yang tsayan: hku nna Chyoipra ai Wenyi jaw da ai. Dai gaw shi tsun da sai hte maren shi galaw shatup na ngu ai masat masa kumla kaja rai nga ai. Karai Kasang gaw Karai Kasang a Mungga hta anhte hpe ga sadi jaw da sai lam ni hpe bai n dawm kau lu ai. Chyoipra ai Wenyi gaw Karai Kasang ga sadi n hten na ngu ai hpe ama hkam ya ai masat dingsat tsayan: gumhpraw rai nga ai.

Nang nta langai dut yang, mari ai wa nang hpe tau hkrau jaw da ai tsayan: gumhpraw gaw na a gumhpraw rai sai. Dai hpe nang ra ai hku shaw jai sha lu ai. Na a matu rai nga ai. Lama wa n mari shakre yang mung dai gaw shanhte a manghkang she re, na a manghkang n rai. Tsayan: gumhpraw gaw na, a lata e zing kau sai re. Karai Kasang gaw anhte jai sha na matu anhte a asak hkrung lam hta amu galaw na Chyoipra ai Wenyi hpe tsayan: hku jaw da sai. Dai chyoi pra wenyi gaw anhte hpe Hkristan asak hkrung lam hta kabu pyaw nga shangun sai. Hkristan law law gaw, Hkristan asak hkrung lam hpe hkam sharang nga na malai chye pyaw nga na sharin la yang grai kaja na n rai ni?

Chyoipra ai Wenyi a ga sadi gaw sumsing lamu mungdan de anhte shang nna anhte mari ai arai sutgan ngu ai hkye hkrang la hkrum ai lam lu madu la ai ten du hkra anhte hte rau nga na ngu ai ga sadi rai nga ai. Anhte hpe hkye hkrang la ai shani kaw na sumsing lamu de woi la ai aten du hkra Chyoipra ai Wenyi hpe anhte jai sha na matu jaw da sai.

**Hkristan: Zawn Asak N: Hkrung: Ai: Ni:
Gaw Gara Hku:?**

(How about Those Who Don't Act Like Christians)

Htani htana shim lam hte seng nna san pru wa chye ai gasan n kau mi nga ai. "Shoi chyum lam ni gaw gara hku ta? Hkye hkrang la hkrum sai nga tsun nna Karai Kasang a matu asak hkrung lai wa ai h pang matut nna dai zawn asak bai n hkrung mat ia ni gaw kaning rai na kun?" nga ma ai.

Kam sham sai ngu nna yin la ai masha law law nga ma ai. Shanhte gaw Yesu Hkristu hpe chye ai ngu yin la ma ai. Hkristan rai ga ai nga nna mung tsun ma ai. Karai Kasang hpe chye ga ai mung nga ma ai. Kadai mung dai hku tsun la ai sha re.

"Nye a ding hpring ai wa chyawm gaw, kam sham ai hte hkrung na ra ai. Shi sit kanut mat wa yang gaw, Nye a myit masin, shi hta sharawng awng na n rai, nga ai. Anhte chyawm gaw hten byak ai de sit kanut wa ai ni n rai; myit masin hpe hkye hkrang la lu hkra, makam masham rawng ai ni gaw, anhte rai nga ga ai." (Hebre 10:38-39)

Masha langai mi yin la ai ga tsun shagu mung, Hkristu hpe yin la ai n rai. Shanhte gaw Karai Kasang a Chyoi pra ai Wenyi hpe galoi mung hkam la ai n rai. Shanhte galoi mung bai n shangai ma ai. Dai majaw, Hkristan tai yang manu jahpu jaw kau ra wa ai shaloi shanhte bai htingnut mat ma ai. Hpa majaw dai zawn byin a ta? Shanhte a myit masin gaw galoi mung hkye hkrang la n hkrum ai majaw, hten byak ai de shanhte bai ginhtang mat nna, Ngarai mung de nan shang wa ma ai.

Shanhte gaw hkye hkrang la ai lam n lu ai masha ni rai ma ai. Ndai masha ni gaw hkye hkrang la hkrum sai ni zawn sa nga dan tim, gaja wa nga yang bai shangai n hkrum ai ni rai nga ai. Hkristu a mying gun nna Hkristu hpe n chye ai masha mun mun sen sen

Amerika mung kaw nga jawng ai hpe ngai kam nngai.

"Dai hta kaga, nanhte hta e mai kaja ai amu galaw hpang ai wa gaw, Yesu Hkristu a nhtoi du ai du hkra dai hpe shatsup shatup na ra ai, ngai myit mu nga nngai." (Hpp. 1:6)

Masha langai mi Hkristu hpe kam hpa yang chyoi pra ai wenyi galaw ai magam bungli a majaw dai wa a asak hkrung lam hta galai shai ai lam byin ai. Chyoi pra ai Wenyi a lit gaw anhte hpe anhte a asak hkrung lam hta sharai ra ai shut shai lam hpe mu mada shangun na matu rai nga ai. Arawn alai dingsa, shamu shamawt ai lam dingsa ni yawng lai mat nna, yawng gaw nnan byin wa sai.

Masha langai ngai Hkristu hta kam hpa jang shi a asak hkrung lam hta lak lai shai ai lama ma madun dan ra ai. Masha langai mi hkye hkrang la hkrum ai aten kaw nna, shi si ai ten du hkra shi hta e Chyoi pra ai Wenyi amu galaw nga ai. Anhte a asak hkrung lam hta Chyoi pra ai Wenyi amu galaw hpang yang sumsing lamu mungdan de anhte shang wa ai aten du hkra, shi galaw ai amu bungli hpe shatsup shatup na nga nna Chyum laika hta tsun da ai.

DAW 5

Hta:ni: Hta:na' Shim: Lam: Hpe' Ningdang Kau'' Na: Jahpai Ga Ni:

(Statements that You must Make to Deny Eternal Security)

"Na a chyoi pra ai Htingnu a man e, Ngai nawku na nngai rai nna, Na a chyeju hte sadi sahka a majaw, Na a amying hpe shakawn na nngai: Kaning rai nme law, nang gaw na a Mungga hpe, Na a amying ntsa e shagrau da nu ai." (Shkd. 138:2)

Htani htana shim lam gaw makam masham a ahkyak ai npawt nhpang lam langai mi rai nga ai. Dai hpe anhte manu dara n mai ai. Chyum Laika a sharin shaga ai lam hpe n hkap la ai masha hte n mai kanawn mazum na re. Shing rai yang n kaja dik shut shai lam rai na re. Gaja wa sha nga yang, Htani htana shim lam hte seng ai sharin shaga masa hpe n hkap la ai wa gaw, mai kaja ai magam bungli hta madung dat ai hpe kam sham wa sana re ai majaw, dai shut shai ai sharin shaga lam gaw shi hpe Ngarai mung de pyi jahkrat kau na rai nga ai. Maga mi hku tsun ga nga yang, shi gaw hkye hkrang la hkrum na matu Hkristu hpe tsep kawp kam hpa ai lam n nga ai wa rai nga ai.

Tengman ai sharin shaga masa hte asan sha shai hkat ai shut shai ai sharin shaga lam hta "Ti' nang: ting:hkrai:" ngu ai masa rai nga ai. Masha langai miq Karai Kasang hte nhtan shai ai hku hkawm sa na myit daw dan yang, shi a yubak mara a shingdu de hpa baw nga nga a ta? NN. 3 hta hti yu yang, Adam yan Ewa hpe yubak shut hpyit shangun ai gaw shan ra ai hku hkan sa na lata la ai lam rai nga ai. Shan gaw tinang ra ai lam hku galaw mayu ma ai.

Nawku htung lakyng ni hpe yu yang bung hkat ai lam

lahkawng nga ai hpe mu lu na re. Langai ngu na hta, shanhte gaw magam bungli hpe madung dat ai hkye hkrang la ai lam hpe kam sham ma ai. Lahkawng ngu na hta, ting:hkrai: lam hpe ahkyak madung tawn ma ai. Shinggyim masha gaw, shanhte sharin shaga ai lam yawng hta ahkyak dik ga baw rai nga malu ai.

Magam bungli hpe ahkyak madung shatai ai makam masham nawku htung ni hpe sawk yu yang ga san langai mi san u. Shanhte a hkye hkrang la ai lam hpe n tat sum kaw hkra kyem rem na lit lu ai wa gaw kadai rai nga a ta? Yesu Hkristu n re ai gaw teng sha re. Ting:hkrai: a hkye hkrang la ai lam hpe tinang nan jaw ai, teng ai asak hkrung lam hku nna kyem mazing ai majaw lit lu ai wa gaw shi nan tinghkrai rai nga ai. Shinggyim masha gaw shanhte a nawku htung akri rai nga malu ai.

Chyum Laika sharin shaga masa a kaang gin dai gaw galoi mung shinggyim masha n mai byin ai; Yesu Hkristu sha mai byin ai. Chyum Laika madung dat ai akri gaw shinggyim masha n rai, Karai Kasang she rai nga ai.

Htani htana shim lam hte seng ai sharin shaga masa hpe yu yang, ga san" langai mi hpe anhte san ra na re. "Hkye hkrang la ai lam a kaang gindai gaw Karai Kasang kun? shing n rai, shinggyim masha kun?" Hkye hkrang la ai lam hpe galaw nna kyem mazing ai wa gaw Karai Kasang re ai, nga nna kam sham ai ni gaw, Karai Kasang hpe madung dat nna myit sumru ma ai.

Htani htana shim ai lam hpe kam sham ai masha gaw, tinang a hkye hkrang la ai lam hpe kyem mazing na lit tinang kaw n nga ai hpe chye nga ai. Shing rai kyem mazing lu ai ngu nna arawng la na lam hpa mung n ging dan ai. Anhte galaw ai n tai n mai bungli a malai, Yesu Hkristu she mai kaja ai bungli galaw ya nga ai. Anhte hkye hkrang la hkrum nna hkye hkrang la ai hpe kyem mazing lu ai gaw Shi a majaw sha rai nga ai. Anhte hkye hkrang la hkrum ai hpang kabu myit dik shangun mayu ai wa mung shi sha rai nga ai.

*"Kaning rai nme law, nang gaw na a Mungga hpe,
Na a amyng ntsa e shagrau da nu ai." (Shkd. 138:2)*

Karai Kasang gaw, Shi a Mungga hta ka da ai hte maren shi a hkum hpe shagrit tawn da nga ai. Masha langai mi hkye hkrang la hkrum na matu Karai Kasang hpang de sa yang, shi gaw Karai Kasang a Mungga hpe madat mara hkan nang hkan sa mayu ai myit masa mung lawm ra ai. Raitim, Hkristan law law gaw, shanhte a shani shagu na asak hkrung lam hta madat mara hkan sa na myit n daw dan ma ai. Madat mara na, n madat n mara na ngu ai lam ni hte seng nna ga li ga law rai ma ai. Shanhte gaw shanhte a myit mahtang hkan sa ma ai. Tinang galaw mayu ai hpe mahtang galaw ma ai. Raitim Karai Kasang hta tsep kawp ap nawng ai myit masa rawng ai Karai Kasang a kasha gaw madat mara ai myit masa lu nga ai.

Karai Kasang gaw Shi a mungga hta madat mara na matu anhte hpe tsun yang, shi nan n kam galaw ai bungli hpe galaw shangun ai n rai. Karai Kasang hku nna Shi a Mungga hta shi hkum hpe shagrit tawn da nna, dai gaw Shi a amying ningsang a shawng e shagrau da nga ai. Karai Kasang gaw, Shi a Mungga hta rawng ai lam hpa lama mi hpe mung ningdang shinggan kau na lam tsep kawp n nga ai.

Masha langai mi hpe hkye hkrang la nna, shi a hkye hkrang la ai lam hpe kyem mazing na lit gaw Kawa, Kasha, hte Chyoipra ai Wenyi a magam bungli rai nga ai lam Chyum Laika hta mu chyalu rai ga ai. Ngai tsun ai lam hpe n hkap la ai wa gaw, htani htana n shim ai hpe hkap la na matu angawk angak lam kru hpe kam sham ra na lam madi madun dan mayu nngai.

***"Yubak mara kashin shatsai" kau" hkrum" sai: wa: hpe'
bai" n: kashin shatsai" na: n: mai: byin ai:"***

"Shi gaw, Karai Kasang a hpung shingkan a ningchya hte, shi a gawng shing-yan a hkrang sumla rai nga ai rai nna, shi a mungga atsam hte yawng mayawng hte hpe bau sin da ai: yubak mara hpe jasan

*jaseng kau ngut jang, matsaw ningtsang na daru
magam a hkra maga de shi dung nga ai ... (Hebre
1:3)*

Htani htana shim ai lam hpe ningdang kau ai wa gaw shi a yubak mara ni hpe atsai awai shaw ahkut kashin kau ngut ai h pang, bai n hkrut shabai kau ai lam kam ra na re.

Madu Yesu Hkristu shi nan anhte a yubak mara hpe atsai awai di kau ya sai lam Chyum Laika hta tsun da ai. Shi hpe anhte n karum ra ai. Shi gaw Wa" Jau kaw na mung, Poi"daw: muk **Misa** hkungga kaw na mung, nawku hpung kaw na mung, **baptisma** jaw ai ntsin: kaw na mung karum la na n ra ai. Shi hkum nan anhte a yubak mara ni hpe hkrut arut kashin shatsai kau ya sai.

Anhte a yubak mara ni hpe hkrut arut kashin shatsai kau ai ngu ai gaw, matsat shabat hpe hpa hkang n hkang ngam hkra tsep kawp shaw kau ai lachyum rai nga ai. Tsun mayu ai gaw anhte a yubak mara yawng hpe Madu Yesu Hkristu atsai awai kashin kau ya sai, ngu ai rai nga ai. Maza ai shat ban di, mala, hka wan ni gaw shat shatmai pa ni kap nna sau manen nga ai. Hka hpunglum di hta dai di mala hka'wan: ni hpe bang nna, shat ban kashin shabya ntsin hte atsawm arut kashin kau yang, bai lang mai nga ai.

*"Shi gaw dai nhtoi hta rawng nga ai hte maren anhte
mung dai nhtoi hta hkawm nga yang gaw, anhte langai
hte langai kanawn mazum ai ni rai nga ga ai hte, Shi
a kasha Yesu a asai gaw, anhte hta na yubak nlang
hte hpe jasan jaseng kau ya mi ai." (1 Yawhan 1:7)*

Lai wa sai shaning 2000 ten hta Yesu Hkristu si hkam ai shaloi nye a yubak mara ni gaw du na ra ai ten hta naw rai nga ai. Ngai ya ten du hkra galaw shut lai wa sai yubak mara yawng hte, ngai si ai ten du hkra naw matut galaw shut na yubak mara mahkra a matu shi hka" wa' kau nga ai. Shi hpe nye a hkye la Madu ngu nna hkap la kam sham ai ten kaw na, dai nye a yubak mara mahkra hpe Madu Yesu Hkristu a asai npu e tawn kau ya sai. Ngai hpe

yubak kashin kau ya ai shaloi, kalang ta prat dingsa na matu jasan jaseng kau ya sai re. Ngai hpe Madu Yesu Hkristu a asai hte kashin kamun jasan jaseng kau ya sai.

Dai majaw, yubak mara yawng kashin kamun jasan jaseng kau hkrum sai masha langai mi hku nna, bai n san n seng mat na lam gaw, shi a yubak mara yawng hpe shi a ntsa e bai ru bun na lam sha nga ai. Dai wa kashin kamun hkam sai hpe bai n htang shabai kau na matu gumlau Nat gaw dai yubak ni hpe bai ru bun na lam kaga lama ma tam ra na re. Nang hta kap ai ga nhpu maza hpe jasan jaseng kau ngut ai hpang dai maza mala hte bai ginsha na lam n nga sai.

Yesu Hkristu gaw anhte a yubak mara yawng hpe jasan jaseng kau ya sai rai nna, dai yubak gaw anhte hpe n lu maza sai. Yesu si hkam ai hta n lawm ai yubak mara hkyep mi mung ngai kaw n nga sai. Ngai naw galaw shut na mara mung dai hta n lawm ai n nga sai. Dai majaw, nye a yubak mara yawng hpe Yesu Hkristu jasan jaseng kau ya sai rai yang, dai hpe ngai n shabai kau lu sai. Dai yubak mara ni gaw nye a ntsa de bai n mai kaput bang wa lu sai.

*"Prat dingsa: e shakup' shatsup' ngut' sai: wa: hpe' n:
hkum: tsup' hkra bai" galaw: kau" lu na:"*

Htani htana n shim ai ngu kam sham ai wa a matu, prat dingsa e shakup shatsup da hkrum sai wa hpe n kup tsup ai hku bai nhtang shabai kau lu ai lam hkap la ra na re.

"Kaning rai nme law, shi gaw nawng ya ai hkungga langai sha hte, shachyoi shapra hkrum ai ni hpe, prat dingsa na matu jahkum shatsup ya wu ai." (Hebre 10:14)

Hkristu gaw shi hkum hpe wudang ntsa e ap nawng sak jaw nna, anhte hpe jahkum shatsup da sai re. Shi gaw anhte a yubak mara ni hpe raw dat kau na matu kalang mi sha hkungga nawng ya

ai. Wudang ntsa de ya sha ya sha shi bai n si hkam ra na matu, kalang mi hte sha prat dingsa a matu shi hkungga nawng ya sai lam Chyum Laika hta tsun da nga ai.

Matsi n bang ai muk hte tsabyi ntsin hpe lang nna Madu a shana shat sha Poi hpe anhte galaw ga yang, Madu Yesu gaw kalang mi hte prat dingsa a matu si hkam ai lam anhte tsun ga ai. Anhte hkye hkrang la ai hkum na matu shi a hkum kalang mi daw hten nna shi a asai kalang mi hkaw kau sai. Anhte Poi" daw: sha ai shaloi Kahtawlik na kam ai zawn, Madu Yesu Hkristu a hkum ashan hte asai re ai ngu nna anhte n kam ga ai. Lama wa shanhte kam ai hku rai yang, Madu Yesu gaw law law lang bai si hkam ra na rai nga ai. Dai hku sharin shaga ai lam gaw Karai Kasang a Mungga hte wa, shakap shai rai nga ai.

Madu Yesu nawng ya ai hkungga gaw anhte hpe prat dingsa jahkum shatsup ya sai. Anhte gaw Yesu Hkristu hta jahkum shatsup ya ai hkum saga ai. Anhte hpe Karai Kasang hkaw yu ai shaloi daw chyen mi sha hkye hkrang la hkum ai masha hku n mu ai, ganoi sha hkye hkrang la hkum hkyen hkyen re ai masha hku mung n hkaw mu ai. Tsep kawp jahkum shatsup hkum ai masha hku nna hkaw mu ai.

Hebre 10:14 hta anhte hpe prat dingsa jahkum shatsup da sai lam tsun da ai. Anhte a hkum tsup ra n rawng ai jahkum shatsup hkum ai lam gaw prat dingsa htani htana e agrin nga ai.

Dai ni ngai hkye hkrang la hkum nna hpawt ni bai tat sum kau mai na rai yang, ngai gaw hkum tsup sai kaw na n hkum n tsup ai de bai nhtang mat wa na masa nga ai. Chyum laika hta ngai hpe jahkum shatsup da sai nga nna tsun da ai rai yang, ngai gaw kaning rai nna me n hkum n tsup bai byin mat lu na kun?

Masha langai mi hkye hkrang la ai hkum yang, Yesu Hkristu nawng ya ai hkungga hte shi hpe prat dingsa jahkum shatsup da sai lam Chyum laika hta tsun da ai. Hkye hkrang la hkum sai masha ni gaw n hkum n tsup ai lam galoi mung bai n byin ra ai sha, prat dingsa Karai Kasang a man: hta hkum tsup nga ma ai. Karai Kasang

man de nang shang tsap ai hte seng nna, shi a man: e nang gaw hkum tsup nga ai rai nna, kaga lam hku hpa mung n mai byin sai.

*"Karai Kasang Gaw Shi: N: Myit Dum" Sana: Ngu" Tsun:
Da" Ai: Hpe' Bai" Myit Dum" Ai:"*

Htani htana shim ai lam hpe n hkap la ai wa gaw Karai Kasang n matsing da ya sana ngu ai hpe bai matsing ai nga nna myit hkrum hkap la ra na re.

" Dai Chyoipra ai Wenyi mung, anhte hpe sakse hkam ya mi ai: kaning rai nme law, Da ndai, dai nhtoi ni a h pang e Shanhte hte ngai tawn da na ga shaka gaw, Ngai Madu nye a tara hpe shanhte a kraw lawang e bang da nna, Shanhte a myit hta ka da na we ai, nga nna shawng tsun ngut jang, Shanhte a yubak hpe mung, shanhte tara tawt lai ai hpe mung, ngai bai n dum na nngai, nga nna, bai tsun kahtap nga ai. Dai rai nna yubak raw dat na lam nga ai rai yang gaw, yubak a matu hkungga nawng ya shara, n nga na sai." (Hebre 10:15-18)

Karai Kasang gaw Shi a amyua sha ni hte ga shaka tawn da na lam tsun ai. Ga shaka gaw gyit hkang da ai myit hkrum masat masa lam rai nga ai. Karai Kasang ga sadi hpe shatup nna shi galoi mung n masu ai majaw, Shi ga shaka tawn da yang kam mai ai.

Ndai ga shaka hta daw masum rawng ai. Shawng nnan: Karai Kasang gaw, Yesu Hkristu hpe tinang a Hkye la Madu hku hkap la kam sham ai masha ni a baw nu hta Shi a tara bang da ya ai. Masha langai ngai hpe sakse hkam na ngu yang hpa tsun na n chye ai hkrum yu nni? Akajawng sha Karai Kasang gaw nang hpe Ja Chyum ga langai mi myit dum shangun nna, nang gaw dai Karai Kasang a Mungga jaw ai lam byin ai ngu ga. Ginra langai ngai hta Karai Kasang myit ra lam hpa re ai hpe myit ginghka nna, shing rai myit daw dan lam shabyin na Chyum daw hpe Chyoipra ai Wenyi e shapraw ya ai hkrum yu nni?

Lahkawng ngu na hta, Yesu Hkristu hpe kam sham ai masha ni a kraw lawang hta shi a tara bang da ya ai. Na a baw nu hte lama ma galaw ra ai chye tim na a myit kraw lawang hku nna n kam galaw ai hpe hkrum yu nni? Nang gaw Madu kaw akyu hpyi nna karum la shangun yang, jaw ai lam hpe galaw na myit atsam shi nang hpe jaw ai zawn re ai ngu ga. Jaw ai lam hpe galaw ai myit ngai hta rawng tim, dai hpe galaw lu na n-gun atsam gaw Karai Kasang kaw na she du wa ai.

Masum ngu na hta, Karai Kasang gaw Shi a Kasha hpe kamhpa ai ni a yubak mara ni hpe n matsing da ya sana. Shi malap kau na nga nna n tsun ai. Shi n myit dum ya sana nga nna tsun ai. Ndai lam lahkawng shai hkat ai hpe mu nni? Nye a yubak mara ni hpe Shi bai myit dum mayu yang bai dum lu ai. Dai mara ni yawng hpe jahpan ka nna azin ayang madun lu ai. Dai yawng hpe Shi chye ai. Raitim n dum ya sana nga nna Shi ga sadi jaw da ai. Shi hkum Shi dai lam ni hpe bai dum na ahkang n jaw sana re.

Ndai gaw Chyum Laika a mara raw dat ai lam hpe tengman ai hku madun dan ai lam rai nga ai. Anhte shinggyim masha ni hku nna masha langai mi hpe mara dat kau ya sai rai tim, shi shut ai lam hpe naw myit dum nga ai majaw, dai gaw du na ra ai ten hta shi hte gara hku matut kanawn mazum sa wa na ngu ai hta wa ahtu hkra nga ai. Dai gaw jet ai mara dat ai lam n rai nga ai. Mara dat ai lam gaw htap masum lawm nga ai. (1) Dai lam hpe nang bai n alai na, (2) Dai lam hpe kaga masha ni kaw nang n shabrawng na, (3) Dai lam hpe na a ntsa e nang bai n la wa na, ngu ai lam masa rai nga ai. Dai gaw, Chyum Laika hta tsun da ai mara dat ai lam rai nga ai. Anhte hpe Karai Kasang mara dat ya ai majaw, anhte mung anhte hpe shut ai kaga masha ni hpe mara dat ya lu ga ai. Kaga masha ni hpe nang mara n dat lu yang, nang hkye hkrang la ai garai n hkrum ai majaw rai nga ai.

Anhte hkye hkrang la hkrum yang anhte a yubak mara ni hpe n dum ya sana nga nna Karai Kasang tsun da ai. Dai ni hkye hkrang la hkrum nna, dai hpe hpawt ni bai tat sum kau na nga nna tsun ai

wa gaw, Karai Kasang n dum sana ngu da sai hpe bai dum ai ngu tsun nga ai.

"Karai Kasang Gaw Kaga Ni: Hpe' N: Galaw: Na: Matu: Pat' Hkum" Da" Nna" Dai: Shi: Nan: Dai: Hpe Galaw: Ai:"

Htani htana shim ai lam hpe ningdang kau ai wa gaw, Karai Kasang e kaga ni hpe hkum galaw ngu nna pat hkum tawn ai hpe Karai Kasang shi nan galaw ai ngu nna myit hkrum lawm ra na re.

"Karai Kasang a lata la ai ni hpe kadai wa mi mara shagun lu na a ta? Karai Kasang gaw ding hpring shangun ai wa rai nga ai. Daw dan lu ai wa gaw, kadai wa mi rai nga a ta? Si hkam nna, rai sa, si hkam ai hta n-ga, si mat ai ni kaw na hkrung sharawt la ai hkrum nhtawm, Karai Kasang a hkra lata e rai nga let, anhte a matu mara hpyi htinglu ya ai wa, Hkristu Yesu nan rai nga ai." (Roma 8:33-34)

Ndai lam hpe myit dat yang, Karai Kasang hkying shaga nga ai hpe dum lu nngai. Ngai naw kaji ten hta anhte hpe hpyen ai htingbu langai mi nga ai. Madin jarit masat galaw tawn nna, gwi yang lai sa wa yu rit ngu, hkying shaga ga ai. Dai madin hpe lai nna shang wa jang jawm adup da da di ga ai.

Karai Kasang mung dai hte maren lamu ga hta madin jarit masat da ya nna, gwi" yang shingkawt lai wa yu mu nga hkying shaga ai zawn di ai. Shi gaw ngai hpe shi a kasha ngu nna yin la ai wa rai nga ai. Shi gaw ngai hpe dinghpring sai ngu nna masat ya ai. Ngai hpe dinghpring ai ngu nna ndau shabra ai gaw Karai Kasang shi nan rai nga ai.

Gumlau Nat' wa dai madin hpe lai nna, ga san san yang, shi hpe Karai Kasang adup da na jin jin rai nga ai. Yoba a asak hkrung lam hta dai zawn hkrak byin lai wa sai. Yoba gaw Yehowa hpe hkrit hkungga nna n hkrum n kaja ai hpe koi yen kau nga ai. Makawp maga ai nhpan: hpe Karai Kasang la kau ya yang Karai Kasang

hpe Yoba daw jau ai lam jahkring kau na ra ai, nga nna Satan tsun ai. Raitim, Karai Kasang gaw dai hta grau chye ai.

Karai Kasang gaw Satan hpe Yoba a asak hkrung lam hta kam ai hku na ahkang jaw da ai. Raitim, Yoba a asak hpe n hkra lu na ngu nna madin din da ya ai. Satan gaw Yoba hpe gunglau na ahkang lu tim, shi hpe n mai sat ai.

Nye a Karai Kasang gaw ngai hpe dai hku nan ndau shabra da ya sai re. Ngarai" mung na gumlau nat ni gaw, shanhte kam ai daram marawn shabam lu tim, nye Karai Kasang a hkang da ai ga hte atsam hpe galoi mung n mai lai di ma ai. Doug Hammett hpe Karai Kasang e dinghpring ai ngu nna masat ya jang, nang mung Doug Hammett a dinghpring ai hpe masat ya ra ai.

Masha langai mi hku nna hkye hkrang la ai lam hpe bai tat sum kau lu ai ngu nna kam ai rai yang, Karai Kasang gaw kaga masha ni hpe hkum galaw nga nna pat hkum da ai lam hpe shi nan galaw ai, ngu nna tsun ai hte maren rai nga ai. Karai Kasang gaw shi nan dinghpring ai ngu nna masat da sai masha ni hpe tara bai dara ra ra ai nga ai.

**"Shangai Wa Sai: Masha Bai" N:
Shangai Ai: Lam: Byin Na:"**

Htani htana shim lam hpe ningdang kau ai wa gaw, shangai wa sai masha bai n shangai ai lam hpe myit hkrum ra na re.

"Yesu gaw, Ngai nang hpe gaja wa teng teng tsun de ga, Ntsa de nna n shangai ai masha gaw, Karai Kasang a mungdan mu lu na n rai, ngu nna shi hpe htan wu ai. (Yawhan 3:3)

"Yesu gaw, Ngai nang hpe gaja wa teng teng tsun de ga, Hka hte Wenyi e n shangai ai masha gaw, Karai Kasang a mungdan hta shang lu na n rai; hkum shan

hte shangai ai gaw, hkum shan rai nga ai; Wenyi hte shangai ai chyawm gaw, wenyi rai nga ai. Ntsa de nna shangai lu na myit dai, ngu nna ngai tsun ai hpe hkum mau et." (Yawhan 3:5-7)

Masha langai mi ndai dinghta ga ntsa de shangai wa sai kaw nna gaw, si mat nna sha bai pru lam mu na re. Hpa majaw ta? nga yang, anhte shangai wa ai asak gaw hten bya chye ai asak rai nga ai. Dai asak gaw galoi mung si hkrung si htan hta sha kre nga ai. Masha langai mi bai shangai yang, shi gaw Karai Kasang a dinghku hta shangai wa nna, htani htana asak lu la nga ai.

Htani htana asak ngu ai gaw ahkrung nga ai sha n-ga, manu dan nna namnak' rawng ai asak hkrung lam rai nga ai. Karai Kasang gaw hkrat sum" ai: lam: hpe jarik n htawk ai, ngu ai ga malai nga ai. Karai Kasang jaw ai htani htana asak gaw hten wa, tsam wa, hpoi wa ngu ai n nga ai. De a atsam mung yawm wa ai lam n nga ai. Dai gaw matut manoi asak hkrung sa wa ai lam rai nga ai.

Ndai htani htana asak gaw galoi mung sum kau na lam n nga ai. Ngai mung wenyi si ai galoi mung hkrum na n rai. Nye a hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau na ngu ai gaw, ngai nan bai n shangai mat ai kaw shawng du ra na re. Rai tim, dai gaw n mai byin ai. Hkum shan hta shangai wa sai masha bai n shangai na shabai kau n mai ai zawn, Karai Kasang a wenyi dinghku hta shangai wa sai wa mung wenyi hta bai shangai na n mai byin ai. Ndai hkum shan asak hkrung lam kaw na lawt pru na lam gaw si hkrung si htan lam sha nga sai. Kalang mi shangai chyinghkai wa sai masha langai mi gaw, bai htun: kaji mat nna kanu a pujat de bai shang na n mai byin sai.

Masha langai mi hkum shan hku mung, wenyi hku mung bai n shangai ai lam byin mai ai ngu tsun ai gaw, hpa lachyum n pru ai ga rai nga ai.

"Karai Kasang Masu, Chye: Ai:"

Htani htana shim ai lam hpe ningdang kau ai wa gaw, Karai Kasang masu chye ai ngu myit hkrum lawm ra na re.

"Karai Kasang a mayam hte Yesu Hkristu a kasa tai nga ai, ngai Pawlu gaw, makam masham lam rau sha hkan ga ai majaw, ngai Sha majing re ai Titu hpe ga shana dat nngai. Dai htani htana asak lam, masu magaw n chye ai Karai Kasang gaw moi chyaloi nhkoi kaw na ga ndat tawn da ti mung ..." (Titu 1:2-3)

Karai Kasang gaw anhte hpe htani htana asak ga sadi jaw da sai rai nna, shi n masu ai. Shi a Mungga hpe nang kam hpa shamyet shanat lu ai. Ndai ga gaw, htani htana asak hte seng nna Karai Kasang n masu lu ai lam myit mu myit hkut shangun ya lu ai.

"Kaning rai nme law, Karai Kasang a Kasha hpe kam sham ai ni nlang hte gaw, hten bya n hkrum ai sha, htani htana asak lu la mu ga nga, Karai Kasang gaw shi a Kasha shingtai hpe jaw kau ai kaw du hkra, mungkan ga hpe tsawra wu ai." (Yawhan 3:16)

Hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau ai wa gaw hten bya hkrum na rai nga ai. Raitim ndai Yawhan 3:16 hta Karai Kasang gaw, Yesu Hkristu hpe kam sham ai ni nlang hte galoi mung hten bya n hkrum na nga nna tsun da nga ai. Ndai kaw aja awa tsun da ai hpe mu lu ga ai. Hten bya hkrum na lam n nga ai, n mai hten bya ai, hten bya n hkrum yang n hkrum na, nga nna n tsun ai. Hten bya n hkrum ai sha nga nna tsun ai. Dai majaw, Hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau na nga nna tsun ai wa gaw, Karai Kasang masu ai wa re, ngu tsun ai hte maren rai nga ai. Dai gaw lachyum n pru ai bungli rai nga ai.

"Ngai jaw ai ntsin lu ai wa chyawm gaw, galoi mung hpang gara na n rai; dai ngai jaw ai ntsin gaw, dai wa hta htani htana asak a matu lawi pru ai hka hpawk

tai na ra ai." (Yawhan 4:13,14)

Madu Yesu jaw ai ndai asak ntsin lu ai wa gaw htani htana asak hpe galoi mung bai hpang gara sana n rai. Ngai hkye hkrang la hkrum ai hpang htani htana asak hpe ngai bai n marit sai. Dai ten hta nan ngai hta ra ai lam yawng hpe ngai lu la sai. Tinang hkye hkrang la ai hkrum sai kun? nga nna tam ning-wan hkawm ai ni gaw mat mat ai ni rai na re. Ndai htani htana asak ntsin hpe lu yang, galoi mung bai n hpang gara sai nga nna Chyum Laika hta tsun da ai.

"Nanhte hpe ngai gaja wa teng teng tsun ma de ga, Nye a ga madat nna ngai e shangun dat ai wa hpe kam sham ai wa gaw, htani htana asak lu la wu ai rai nna, tara daw dan ai kaw n du ai sha, si nga ai kaw nna hkrung nga ai de, kawt lai wa sai." (Yawhan 5:24)

"Gaja wa teng teng" ngu ai ga hpe matsing u, "teng teng" nga nna kahtap shateng tsun da nga ai. "Gaja wa teng sha" "hkrak sha" ngu ai lachyum rai nga ai.

Dai ni ngai hkye hkrang la hkrum nna hpawt ni bai tat sum kau ai ngu ga. Shaloi jang ngai si mat yang, ngai tara dara hkrum na kun? Hkye hkrang la ai lam hpe tat sum kau mai yang, teng sha tara dara hkrum na rai nga ai. Raitim, ndai Yawhan 5:24 hta, Yesu Hkristu a Mungga hpe ngai na la nna, Yesu Hkristu hpe shangun dat ai wa hpe kam sham yang, ngai tara dara n hkrum na lam tsun da nga ai.

Ngarai" mung gaw Karai Kasang e tara dara ai shara rai nna, dai hta e Karai Kasang a pawt sindawng ai hpe ru bang nga ai. Hkye hkrang la hkrum ai wa kadai hpe mung dai Ngarai" mung de n jahkrat bang kau na lam Karai Kasang a ga sadi anhte lu la nna myit mu myit hkut nga ga ai.

"Yesu gaw, Asak muk gaw ngai rai nga nngai, ngai hpang de sa ai wa gaw kawsi hkrum na n rai, ngai hpe kam sham ai wa mung, galoi mung hpang gara hkrum na n rai." (Yawhan 6:35)

Mahte 5:6 hta, "Ding hpring ai hpe kawsi hpang kara nga ai ni gaw, A lu ma ai: kaning rai nme law, shanhte hkru kat wa lu na mara ai," nga nna tsun da ai. Ngai hkye hkrang la hkrum ai shaloi, nye a myit masin wenyi hpe jahkru na asak muk hkyep mi lu la ai. Ngai gaw galoi mung wenyi kaw si sana n rai.

"Bai Yuda masha ni gaw, Nang nat shang ai wa rai nga ai gaw, ya anhte chye sa ga ai: Abraham hte myihtoi ni pyi si mat wa ma sai; nang wa chyawm gaw, Nye ga hku hkan ai wa gaw, galoi mung n si na ra ai, nga nna tsun lu ndai." (Yawhan 8:52)

Ndai Chyum daw hta, masha langai mi hkye hkrang la hkrum jang, shi gaw si hkrung si htan hpe galoi mung n chyin lu na, nga nna Yuda masha ni hpe Madu Yesu tsun nga ai. Abraham gaw dinghpring ai masha langai mi hku nna si mat sai, ngu nna Yesu tsun ai ga hpe shanhte n kam ma ai. Wenyi si ai lam hpe Yesu tsun nga ai lam, shanhte n chye na ma ai. Abraham gaw, hkum hkrang si tim wenyi n si ai, shi gaw Karai Kasang hte rau nga nga ai.

Lani mi na nhtoi hta anhte gaw hkum hkrang si mat na re. Anhte galoi si na hpe n chye ga ai rai tim, Yesu Hkristu hpe kam sham ai ni gaw wenyi si ai galoi mung n hkrum na re, nga nna Madu Yesu ga sadi jaw da ai. Kam sham ai ni gaw htani htana prat dingsa shi hte n daw n hka ai sha, shi hte rau sumsing lamu mungdan de shang lu na re.

"Gumhpraw marin ai lam hkum hkan myit; nanhte lu ai made hte myit dik nga mu: kaning rai nme law, Ngai nang hte teng teng n hka na nngai, gaja wa teng teng n kau da na nngai, nga nna shi nan tsun nga ai." (Hebre 13:5)

Hkye hkrang la hkrum ai masha gaw, shi hte rau Madu Yesu ayan e anga nga ai lam myit mu myit hkut nga lu ai. Nang hte galoi mung teng teng n hka na, n kau da na nga yang, hkye hkrang la ai lam hpe nang tat sum kau ai shaloi, nang Ngarai" mung de hkrat

yang shi mung hkan nang na rai nga ai. Ndai gaw hpa lachyum n pru ai lam rai nga ai.

"Ndai galaw let, galoi mung shamu shamawt hkrum na n rai." (Shkd. 15:5)

"Na a lit Yehowa hta mara da u. Shi nang hpe shadaw na re ai. Tut nawng e ding hpring ai ni hpe kataw shangun nga na n rai." (Shkd. 55:22)

Hkye hkrang la hkrum ai wa shi a hkye hkrang la ai lam hpe bai tat sum kau ai gaw shamu shamawt hkrum ai ngu tsun lu na kun? Asak hkrung ai lam kaw na si ai de bai nhtang galai mat ai hta grau hten bya hkrum ai gaw n nga na sai, ngu kam ai. Sumsing lamu mungdan de sa ai lam kaw na Ngarai" mung sa lam de galai mat ai hta grau shamu shamawt hkrum ai mung n nga na sai. Raitim, Chyum Laika hta anhte shamu shamawt ai n hkrum na nga nna tsun da ai majaw, dai lam ni mai byin wa na n rai.

Hpungdim

(Conclusion)

Htani htana shim lam hpe hpa majaw anhte ndai daram ahkyak kaba shatai nga ga ta? Htani htana shim lam gaw Karai Kasang hpe ahkyak kaba shatai nna shi a hpung shingkang hpe shagrau shaa ya nga ai. Htani htana shim ai lam hpe n hkap la ai masha law law ndai mungkan ga ntsa e nga tim, Karai Kasang gaw dai hpe ahkyak kaba shatai ai majaw, anhte mung htani htana shim ai lam hpe madung dat nna tsun nga ga ai.

Masha langai ngai htani htana shim ai lam hpe ningdang kau ai rai yang shi myit hkrum ra na lachyum n pru ai lam amyru hpe mung anhte jawm myit yu saga ai. Ndai lachyum n pru ai lam kru hpe anhte kam mayu yang kam lu ai. Shing n rai Karai Kasang a mungga hta Karai Kasang tsun da ai lam ni hpe kam mayu yang

kam lu ai. Karai Kasang maga de ngai tsap ai lam tsun dan na ngai n kaya nngai.

Anhte hkye hkrang la hkrum yang, dai gaw Karai Kasang a chyeju hte sha hkye hkrang la hkrum ai rai nga ai. Anhte hpe hkye hkrang la ai gin jang nga ai. Yubak lam de shang na ahkang hte tinang ra ai hku asak hkrung na ahkang anhte n lu ga ai. Anhte lu ai hkye hkrang la ai lam hpe yubak galaw na ahkaw ahkang lakmat hku nna n mai jai lang ai. Nang hkye hkrang la hkrum yang Karai Kasang gaw shi a Tara hpe na a baw nu hte myit masin hta ka bang da ya sai. Nang yubak galaw shut jang dai yubak a majaw nang machyi hkrum nna nang wa na re.

Htani htana shim lam gaw Karai Kasang a kasha langai mi a matu kaja dik kabu hpa shiga rai nga ai. Kaga masha ni hku nna kaga lam ni hpe shani tup tsun jahta mu ga: Ngai hku nna gaw, masha ni hpe teng teng sumsing lamu mungdan de shang wa lu ai lam myit mu myit hkut na lam shanhte chye hkra tsun dan mayu nngai.